

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**SPORCU VE ANTRENÖRLERİN SPOR TESİSLERİNİ
KULLANIMININ İNCELENMESİ (KİLİS İLİ ÖRNEĞİ)**

Öner Ökkeş BULDUM

DANIŞMAN: Doç. Dr. Önder KARAKOÇ

KİLİS

2021

ÖZET

SPORCU VE ANTRENÖRLERİN SPOR TESİSLERİNİ KULLANIMININ İNCELENMESİ (KİLİS İLİ ÖRNEĞİ)

Öner Ökkeş BULDUM

Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Danışman: Doç. Dr. Önder KARAKOÇ

Sayfa: 59

Yıl: 2021

Bu araştırmanın amacı Kilis ilinde ikamet eden sporcu ve antrenörlerin spor tesislerini kullanmalarındaki beklentilerinin incelenmesidir. Çalışmaya değişik yaş gruplarında 32 antrenör ve 238 sporcu olmak üzere toplam 270 kişi katılmıştır. Çalışmada sporcu ve antrenörlere Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Kilis Belediyesi, Kilis Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü, Kamu Kuruluşları ve Özel Sektör Spor tesislerinin kullanımı konusunda istek ve beklentilerinin incelenmesine yönelik anket yöntemi uygulandı. Antrenman öncesi ve sonrasında alınan ön test ve son test değerleri SPSS programda analiz edilerek değerlendirildi. Çalışma sonunda elde edilen değerlendirme sonucunda spor tesislerinin fiziki açıdan çok fazla yeterli olmadığı ancak ulaşım ve tesislerde sporculara ayrılan zaman yönünden yeterli düzeyde olduğu saptandı. Ayrıca spor tesislerindeki personeli sorunlara çözüm arayan bir yapıya sahip olduğu ancak iletişim becerilerinde çok iyi olmadıkları gözlemlendi. Spor tesislerinde sağlık ve masör gibi personellerin sayıca yeterli olamadığı ve sosyal alanlarında yetersiz olduğu saptandı. Sonuç olarak şartlara uygun ve modern bir tesisleşmenin sporun gelişmesinde çok önemli bir faktör olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca yapılacak olan tesislerinin sporcu ve antrenörlerin ihtiyaçlarını karşılama noktasında üst düzeyde olması ve özellikle engelli sporcularında göz ardı edilmeden inşa edilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Sözcükler: Antrenör, Sporcu, Spor, Tesis.

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE USE OF SPORTS FACILITIES BY ATHLETES AND TRAINERS (SAMPLE OF KILIS PROVINCE)

Öner Ökkeş BULDUM

DEPARTMENT OF TRAINER EDUCATION

Kilis 7 Aralık University, Graduate Education Institute

Supervisor: Ass. Dr. Önder KARAKOÇ

Page: 59

Year: 2021

The aim of this research is to examine the expectations of athletes and coaches residing in Kilis in using sports facilities. A total of 270 people, including 32 coaches and 238 athletes in different age groups, participated in the study. In the study, a questionnaire method was applied to the athletes and coaches to examine their wishes and expectations about the use of Kilis 7 Aralık University, Kilis Municipality, Kilis Youth Services Sports Provincial Directorate, Public Institutions and Private Sector Sports facilities. The pre-test and post-test values taken before and after the training were analyzed and evaluated in the SPSS program. As a result of the evaluation obtained at the end of the study, it was determined that the sports facilities were not very adequate physically, but the time allocated to the athletes in the transportation and facilities was sufficient. In addition, it was observed that the personnel in the sports facilities have a structure that seeks solutions to problems, but they are not very good in communication skills. It was determined that personnel such as health and masseurs in sports facilities were not sufficient in number and insufficient in their social areas. As a result, we can say that a modern and suitable facility is a very important factor in the development of sports. In addition, we think that the facilities to be built should be at a high level in terms of meeting the needs of the athletes and coaches and should be built without neglecting the disabled athletes.

Keywords: Trainer, Athlete, Sports, Facility.

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde ve çalışmanın her safhasında bana yol gösteren değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. Önder KARAKOÇ hocama ve bu süreçte beni hep destekleyen sevgili eşim ve çocuklarıma teşekkürü ederim.

....../....../202....

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, kullanmış olduğum tüm bilgiler ve yorumlar için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili bu beyanıma aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Öner Ökkeş BULDUM

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ	iii
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar DİZİNİ	vi
1.GİRİŞ	1
1.1. Amaç	2
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. Antrenör	3
2.1.1. Antrenör rolleri ve nitelikleri	5
2.1.2. Antrenörlerin görev ve özellikleri	6
2.2. Antrenörlük Düzeyleri	11
2.2.1. Ergenlik öncesi gruplar (10-13 Yaş)	12
2.2.2. Ergenlik çağı grupları (13-17 Yaş)	12
2.2.3. Yükseköğretim çağı	12
2.2.4. Profesyoneller	13
2.3. Sporcu	13
2.4. Spor Medyası	14
2.5. Spor Tesisleri İşletmeciliği ve Yönetimi	15
2.5.1. İşletme, müteşebbis ve yönetici kavramları	15
2.5.2. İşletme yönetimi ve temel fonksiyonları	16
2.5.3. Planlama	16
2.5.4. Spor tesislerinde örgütlenme	16
2.5.5. Spor tesislerinde yöneltme	17
2.5.6. Koordinasyon	17
2.5.7. Spor tesislerinde denetleme	18
2.6. Türkiye’de Spor Politikası ve Tesisleşme.....	19
2.6.1. Türkiye’de sporu yöneten kurum ve kuruluşlar	19
2.6.2. Türkiye’de sporda tesisleşme ve tesis politikası	19
2.6.3. Spor tesisleri	20

2.6.4. Spor tesisinin tanımı ve önemi.....	21
2.6.5. Mekânsal özelliklerine göre spor tesisleri.....	22
2.6.6. Açık spor tesisleri.....	22
2.6.7. Kapalı spor tesisleri	22
2.6.8. Sporlaştırılmış doğal ve kentsel alanlar	22
2.6.9. Seyirci durumuna göre spor tesisleri	23
2.6.10. Seyircili spor tesisleri	23
2.6.11. Seyircisiz spor tesisleri.....	23
2.6.12. Kurumlara göre spor tesisleri.....	23
2.6.13. Kamu spor tesisleri	23
2.6.14. Özel spor tesisleri	24
3. MATERYAL YÖNTEM	25
3.1. Araştırma Modeli.....	25
3.2. Çalışma Evreni ve Örneklem.....	25
3.3.İstatikselanaliz.....	25
4. BULGULAR VE TARTIŞMA.....	26
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	51
6. KAYNAKLAR	52
EKLER	55
ÖZGEÇMİŞ	59

Tablolar Dizini

Tablo 4.1. Katılımcıların antrenör-sporcu değişkenine ait bilgileri.....	26
Tablo 4.2. Katılımcıların cinsiyet değişkeni ne ait demografik bilgileri	26
Tablo 4.3. Katılımcıların öğrenim bilgisi değişkenine ait bilgileri	26
Tablo 4.4. Katılımcıların spor branşı değişkenine ait bilgileri	27
Tablo 4.5. Katılımcıların spor yaşı değişkenine ait bilgileri	28
Tablo 4.6. Katılımcıların hangi spor tesislerini kullandıklarına ait bilgileri	28
Tablo 4.7. Katılımcıların spor tesislerini ne kadar sıklıkla kullandıklarına ait bilgiler	29
Tablo 4.8. Katılımcıların spor yapmalarında tesislerin eve uzaklığı ile ilgili bilgiler	29
Tablo 4.9. Spor tesislerinin sayı ve kapasitesi ile ilgili katılımcı verileri.....	30
Tablo 4.10. Tesislerdeki seyircilere ayrılan tribün kapasitesi ile ilgili katılımcı verileri. ...	30
Tablo 4.11. Tesislerde antrenman öncesi ısınma alanlarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	31
Tablo 4.12. Tesislerde soyunma ve dinlenme odalarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	31
Tablo 4.13. Tesislerde hijyen ve temizlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	32
Tablo 4.14. Tesislerde havalandırma olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri...32	
Tablo 4.15. Tesislerde ısınma olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	33
Tablo 4.16. Tesislerde aydınlatma olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.....	33
Tablo 4.17. Tesislerde duş/banyo olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	34
Tablo 4.18. Tesislerde tuvalet/lavabo olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri..34	
Tablo 4.19. Tesislerde güvenlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	35
Tablo 4.20. Tesislerdeki saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.....	35
Tablo 4.21. Tesislerdeki malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	36

Tablo 4.22. Tesislerdeki ilk yardım olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	36
Tablo 4.23. Tesislerdeki otopark olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	37
Tablo 4.24. Tesislerdeki internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	37
Tablo 4.25. Tesislerdeki personellerin iletişim becerilerinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	38
Tablo 4.26. Tesislerin mimari yapı ve kalitesinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	38
Tablo 4.27. Tesislerin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	39
Tablo 4.28. Tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	39
Tablo 4.29. Tesislerin ulaşım durumlarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	40
Tablo 4.30. Tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	40
Tablo 4.31. Tesislerin gün içinde açık kalma süresinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	41
Tablo 4.32. Tesislerin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri	42
Tablo 4.33. Tesislerde görev yapan personellerin ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerindeki yeterlilikleri ile ilgili katılımcı verileri	42
Tablo 4.34. Tesislerde görev yapan personellerin spora teşvik becerilerindeki yeterlilikleri ile ilgili katılımcı verileri	43
Tablo 4.35. Tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik ile ilgili katılımcı verileri	43
Tablo 4.36. Tesislerdeki yöneticilerin çözüm odaklı olma konusundaki yeterlilikleri ile ilgili katılımcı verileri	44

1.GİRİŞ

Sporda başarı için, spor eğitiminin önemi çok büyüktür. Sporun kalkınması ve gelişmesi, köklü ve bilimsel olarak hazırlanmış eğitim programlarının yanında spor tesislerinin yaygınlaştırılıp faaliyete geçirilmesine bağlıdır. Spor toplumumuzun vazgeçilmez tutkusu ve yaşam biçimi haline getirebilmek için, öncelikle çocuk ve gençlerimizin spor yapmaya teşvik etmek, sporu sevdirmek, sigara, uyuşturucu, kumar gibi kötü alışkanlıklar yerine, vatanını ve milletini seven, hoşgörülü, sosyal, üretken insanlar olarak yetişmelerini sağlayacak ortam ve imkânlarını onlara sağlamak gerekmektedir.

Bu ortamın ve en önemli bölümlerinden biriside eğitim öğretim kurumlarıdır (Çöndü, 1999). Spor tesislerinin varlığı, hem spor talebine ve spor programlarının üretimine hem de hizmetlerden yararlanma olanağına tesir eder (Ekenci ve İmamoğlu, 2002). Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü' ne bağlı spor tesisleri, Tesisler Daire Başkanlığı'nın projelerinde uyguladığı özelliklerde yapılmaktadır. Devlet politikası olarak spor ortamının oluşturulup geliştirilmesi Anayasamızın 59. maddesinde belirtilmiştir.

Ayrıca 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun' da teşkilat; Beden eğitimi ve gençlik ve spor faaliyetleri için gerekli olan gençlik merkezleri, kampları, saha ve tesislerini yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşların istifadesine sunmak ile görevlendirmiştir (Aksoy, 2006). İnsanlara sunulan spor hizmetlerinin bölge halkının sağlık kalitesini yükseltmeye katkı sağladığı göz önünde bulundurulduğu zaman, sunulan spor hizmetlerinin eksik yönlerinin belirlenmesine ve halka daha iyi hizmet sunmak için gerekli girişimlerde bulunulmasına yönelik çalışmalar gerekmektedir.

Literatürdeki çalışmalara baktığımızda, spor tesislerinde sportif faaliyete gelen sporcu ve antrenörlere sunulan hizmetin yapıldığı bazı çalışmalar bulunmaktadır. Ancak uluslararası alanda yapılan çalışmalar ile ülkemizdeki çalışmaları kıyasladığımızda ülkemizdeki çalışmaların kısıtlı olduğu gözlemlenmektedir. Bundan olayı çalışmamızın bilime katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

1.1. Amaç

Bu çalışmanın amacı Kilis ilinde ikamet eden sporcu ve antrenörlerin spor tesislerini kullanmalarındaki beklentilerinin incelenmesidir.

Çalışmanın Problem Cümlesi:

1. Kilis ilinde sporcu açısından spor tesislerinin kullanımı nasıldır?
2. Kilis ilinde antrenör açısından spor tesislerinin kullanımı nasıldır?

Çalışmanın Hipotezi:

1. Kilis ilinde spor tesisleri sporcular açısından yeterlidir.
2. Kilis ilinde spor tesisleri sporcular açısında yeterli değildir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Antrenör

Beden eğitimi ve spor antrenmanları ile ilgili donanımına sahip olması, yapılacak olan antrenmanlar hakkında inandırıcı ve özgüvenli olması, fiziksel ve psikolojik destek sağlayabilecek iyi bir bilgi birikimine sahip olması ve formasyona sahip olan kişilere antrenör denilmektedir (Keten, 1974). Yapılan araştırmalara göre antrenörlük kavramının kökeni “sturdy” sözcüğünden gelmediği ortaya konmuştur. Macaristan’da 14.yılında bu kavram arazilerde kullanılan araçlara ve savaş bölgelerinde kullanılmaya başlanmaktadır. Antrenörlere verilen “sturdy” kelime anlamı azimli anlamına gelmekte olup, güçlü, dayanıklı, kuvvetli ve aynı zamanda verilen bu kavram bir sporcu eğitmenine en uygun bir kavram olduğu benimsenmektedir. Bir antrenör öğrenmiş olduğu bilgileri sporcuya aktarabilmesi ve dinamizmini, enerjisini ve sosyal kapasitesini en kalıcı ve etkili bir şekilde aktarabilme özelliğine sahip lider özellikli antrenör olarak tanımlanır (Sunay, 1998). Antrenörler uzman eğitmenler tarafından yapılan eğitim esnasında alınan bilgiler ile sosyal yaşamları sonucunda edinilen bilgileri biriktirip ve sporcuların kavrayabileceği şekilde aktaran ve aynı zamanda sporcuların fiziksel, psikolojik ve sosyal kapasitelerini istenilen düzeyde ulaştırıp rehberlik edebilen kişilerdir (Sevim, 2002).

Antrenör sosyo – psikolojik yeterliliklere ve özelliğe sahip olan çalıştırıcı ve yetiştirici kişiler olup, alanı ile edinilen bilgileri irdeleyen ve formasyona sahip olan kişiler ve aynı zamanda da enerjik oluşları ve etrafa pozitif olarak davranışlarda bulunup sporculara örnek olan ve sporcular arasındaki arkadaşlık ilişkilerini geliştirerek motivasyonlarını yüksek tutmaya çalışan kişilerdir (Keten, 1974; Erdem, 2005). Tüm dünyadaki bütün antrenörlerde olduğu gibi spor yöneticiliği de bir amaca yönelik mücadele eden sporcuların eğitimi yöneticisidir. Bir antrenör yapmış olduğu antrenmanlarla, sporun kurallarını ve taktiklerini öğrettikten sonra sporcunun yeteneğini keşfederek ona uygun mücadelelerde bulunur. Antrenörler edindikleri bilgi ve deneyimleri sporculara aktarabilmesi ve sporcuya yönelik uygun metotları kullanarak sporun kurallarını öğretmeye çalışırlar.

Aynı zamanda da takım içerisinde kardeşliği, birlik ve beraberliği sağlamaya çalışarak, antrenörler sporcuların yetersiz oldukları alanları tespit ederek fiziksel ve psikolojileri doğrultusunda destek olup mücadelelere yönelik çalışmalar yaptırılır (Dolaşır, 2005).

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de antrenör, başarılı olduğu kademeye uygun belgeyi spor genel müdürlüğünden veya ilgili federasyondan alan ve eğitim aldığı kademedeki spor branşının pratik ve teorik eğitimini başarılı olarak bitiren ve bireysel sporcuları veya spor takımlarını ulusal ve uluslararası düzeye uygun bir şekilde teknik ve kurallara göre yetiştirip takip etmek yetkisine sahip ve görevli kişiler olarak belirtilir (Sunay, 2009).

Antrenörlüğün; spor yönetimi, biyomekanik, beden eğitimi, spor fizyolojisi ve psikolojisi gibi spor bilimleri alanındaki birden fazla dallardan aldığı yardımlar ile benimsenmiş bir yapısı olduğu düşünülebilir. Antrenörlük düşünsel bir aktivitedir; antrenörün temelinde genel olarak “karar verme” ve “en uygun seçenek” yaklaşımını içinde bulundurur (Taylor, 2006).

İnsanlar istek ve ihtiyaçlarını karşılama arzusu içinde olup informal ve formal bir gruba üye olarak çeşitlenirler. Nedeni ise bu grupların birtakım hedef, amaç ve beklenti içerisinde olduklarından dolayı imkânları kolaylaştırmak için bu grupları kullanırlar. Informal ve formal grubun amacı, beklentileri ve hedefleri doğrultusunda grubu yönlendirebilme özelliğine sahip olanlar lider olarak ortaya çıkar (Ardıç, 1997). Liderlik faktörü kar veya zarar eden bir şirketin başındaki yöneticisi, kazanan veya kaybeden ordunun komutanı veya spor takımını yöneten bir antrenörün ortaya koymuş olduğu yetenekler sonucu etkilediği kabul edildiğinden, insan topluluğunun elde ettiği başarı ve başarısızlık arasındaki olan farkları bu faktör yardımı ile sonuç elde edilebilir (Öztaş, 1996). Liderlik etme açısından bakıldığında antrenör kavramı aynı amaca yönelik mücadele eden topluluğun yöneticisi ve amaca yönlendiricisi olarak tanımlanır (Terry, 1991). Antrenörlük, karşısındakini anlamda etkileme ve yönlendirme yetisine sahip liderlik edebilme sanatıdır ve karşısındaki ile iletişim ve etkileşim halinde olabilmesidir (Başer,1996). Sporcular teknik – taktik yönünden eğitim ile geliştirilmediği sürece ne kadar yetenekli olurlarsa olsunlar ve ne kadar çalışırlarsa çalışsınlar başarıya ulaşmazlar. Sporcular başarıya ulaşabilmeleri için gerekli olan eğitimden geçen ve formasyona sahip olan antrenörlere gereksinim duyarlar. Antrenörler aldıkları eğitimler

sonucu edindikleri bilgi ve deneyimleri birleştirerek sporcuların düzeyine ve yeteneğine uygun eğitim veren, sporcuları yönlendiren ve müsabakalara hazırlayabilen öncülük edebilme özelliğine sahip antrenöre spor adamı denir (Doğan, 2004).

Genel olarak antrenör kavramının tanımını şu şekilde tanımlayabiliriz; sporcuların fiziksel, fizyolojik, psikolojik, zihinsel ve sosyal kapasitelerine uygun bir şekilde eğitim vermek ve istenen amaçlı davranışları bilimsel olarak öğretmeye çalışan ve alanında eğitim almış olan bireylerdir (Konter,1996).

2.1.1. Antrenör rolleri ve nitelikleri

Antrenörlerin rollerini İngiltere Antrenör Stratejisi Birliği şu şekilde aktarmıştır; arkadaş, teşvik edip yönlendirici araştırmacı, organizatör, bilgilendirici, değerlendirici, gözlemci, danışman, eğitmen, destekleyip motive edici. Bu rolleri antrenörler gerçekteştirirken bazı niteliklere sahip olmalıdırlar. Bunları maddeler halinde şu şekilde sıralanır (United Kingdom, 2002).

- ❖ Antrenörün mesleğine sevgisi ve kendine güveni olmalı,
- ❖ Antrenörün yeterli düzeyde iyi bir motivasyona sahip olmalı,
- ❖ Beslenme hakkında iyi bir bilgi birikimine sahip olmalı,
- ❖ Kişiliği sağlam olmalı,
- ❖ Devamlı gelişim önemsenmeli,
- ❖ Sakatlıklara ve yaralanmalara karşı tehlikeleri azaltabilme bilgisine sahip olmalı,
- ❖ Sporcuların gelişimlerinde destek olunmalı,
- ❖ Konuşma ve ikna kabiliyetine sahip olmalı,
- ❖ Sporcu performansında ve antrenmanlarda lçme ve değerlendirme yapabilmeli,
- ❖ Spor hakkında sporculara yapılabilecek her çейit egzersizler hakkında bilgi verip uygulayabilmeli,
- ❖ Bunalım ve strese uzak olmalı,
- ❖ Davranışları ile sporculara örnek olmalı,
- ❖ Yarışmalarda ve antrenmanlarda sporcuların performanslarını değerlendirebilmeli,
- ❖ Sporcularla empati kurabilme özelliğine sahip olmalı,
- ❖ Sporcular karşısında kendi hatalarını ve tereddütlerini belli etmemeli,

- ❖ İyi bir otoritere (tatlı – sert) sahip olmalı,
- ❖ Fiziksel yetenekleri tam ve çok iyi bir düzeyde olmalı,
- ❖ Antrenör iyi bir psikolog gibi olup, insan kişiliğinden anlayan, tepkilerini bilen bir insan olma,

2.1.2. Antrenörlerin görev ve özellikleri

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bir antrenör sporculara öncelikle davranışıyla ve pozitif oluşuyla spor ahlakını öğretendir. Buna bağlı olarak da bir antrenörün fair – play’e uygun olarak sporculara bu stilden öğretmek en önemli sorumluluklarından biridir (Arıpınar ve Doruk, 2017). Sporcuları doğru bir şekilde ahlaklı olmalarını sağlayabilmek için antrenörün ahlaklı ve güvenilir bir kişiliğe sahip olması çok önemlidir. Çünkü antrenörün sergilediği davranış ile eğitim metodolojisi etkili öğrenme yöntemi ile rol alan öğrenme olduğundan sporculara örnek olması gerekir. Antrenmanlarda geliştirdiği sporcuları zihinsel, fiziksel ve davranışsal olarak müsabakalara iyi hazırlamak antrenörün başta gelen sorumluluklarından biridir (Koç, 1994).

Spor eğitim bilim insanları arasında köprü görevi gören ve spor alanlarında eğitim almış kişilere antrenör denilmektedir. Antrenörün spor alanından kendi branşı ile ilgili bilgileriyle son zamanlarda çıkan bilgileri karşılaştırarak sporcuya uygun yöntemlerle öğretebilmesidir (Alper, 1998). Antrenörlerin görevleri sadece sporcuya kendi branşı ile ilgili olan kuralları öğretmek değildir. Antrenörlerin kendi eğitimlerinde öğrenmiş olduklarını sporculara antrenmanlar esnasında bildiklerini kendi deneyimlerle birleştirerek anlaşılabilir düzeye getirmesi ve pratik olmasını sağlamaktır. Uygulama gerektiren antrenmanlarda teorik bilgiler yeterli olmayabilir. Antrenör aldığı teorik eğitimlerle birlikte deneyimlerini sporcunun düzeyine uygun ve anlaşılabilir bir şekilde uygulamalı olarak gösterebilmesidir. Sportif branşlarda antrenörler ve teknik elemanlar takımında bulunan sporcuların fizyolojik kapasitelerini ve yeteneklerinin göz önünde bulundurmaya yardımcı olmalıdır. Antrenörlerin sportif performanslarda göstermiş oldukları yöntemleri durağan olmaktan çıkarmalıdır (Başer, 1996). Çoğu antrenörlerin aktif ve verimli bir şekilde performans sağlamaları sporcuların birçok özelliği kazanmalarında etkilidirler (Serpa, 1999). Ulusal ve uluslararası platformda sporcuların sergiledikleri başarı ile doğru orantıda olması antrenörlerin sporculara

yaptırdığı antrenman kalitesidir. Antrenörlerin, sporcular üzerinde etkileri fizyolojik, psikolojik ve sosyal becerilerini maksimum düzeyde uygulayıp geliştirebilmelerinde etkili oldukları gözlenir (Tozoğlu, 2003). Tüm dünya üzerinde yapılan araştırmalarda liderliğin son zamanlarda en çok araştırılan konular arasında yer aldığı görülür. Bunun en önemli nedeni ise herkesin bir gruba liderlik etmek istemesinden dolayı ve insanlar için çekici olmasından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla sportif anlamda da gruplar arasında liderlik kavramı giderek değer kazanmıştır.

Araştırmalarda antrenörlerin liderlik yapabilme kabiliyeti en önemli sorumlulukları arasında yer almaktadır. Antrenör liderlik eğilimi sporcuları doğru yönlendirme noktasında ve rehberlik ederek yönetebilmesidir (İkizler, 2000). Antrenörlerden aynı zamanda eğittiği sporculara liderlik etmek, onları motive etmek, öncü olmak ve ortaya çıkan sorunları çözmek, doğru karar verebilmek gibi davranışlarda bulunması beklenmektedir. Dolayısıyla, antrenörlerin fizyolojik teknik bilgileri yanı sıra psikolojik olarak da belli bir ölçüde etkili ve lider özelliklere sahip olması çok önemlidir (Öztürk ve diğerleri, 2008).

Gruplardaki yöneticilerin planlama yapmada, motive etmede, yeni fikirler sunmada ve organize etme gibi görevlerinin olmasının yanı sıra liderlik etmek ve yönlendirmek gibi görevleri de içerir. Antrenörlerin de yöneticilerin özellikleri gibi görevleri de vardır. Antrenörlerin müsabaka esnasında sporculara teknik – taktik bilgileri verebilmesi gibi önemli yer almaktadır (İkizler, 2000).

Antrenör, etkili bir yönetici, motive etme gücü yüksek, iyi bir organizatör ve sporcuya bağımsızlığını ve istenilen yeterliğini kazandıran bir spor eğitimcisi olarak tanımlanmaktadır (Charman ve diğerleri, 2001). Sporcuların başarısını artırmasında ve yüksek performans göstermesinde sporcular için motivasyon önemlidir (Başer, 1996). Sporcuların motivasyonu güçlü olduğunda başarı elde edilebildiği gibi motivasyonu düşük olduğunda da başarısızlık kaçınılmaz olur. Bundan dolayı sporda motivasyon çok etkilidir. Antrenörün sporcuları yönetebilmesinde yani liderlik edebilmesinde motivasyon etkili bir faktördür. Sportif anlamda liderlik ve motivasyon kavramı birbirleriyle bağlantılıdır. Antrenörün liderlik açısından en önemli görevlerinden biri eğittiği sporcuyu ve takımı motive ederek çalıştırabilmesidir. (Karaküçük ve Yetim, 1996). Sportif anlamda bir antrenörün sahip olduğu teknik ve taktik fiziksel, zihinsel

bilgisi dışında lider olması ve çalıştırdığı sporcuları motive ederek psikolojik olarak onları başarıya inandırması onun önemli görevleri arasında gösterilebilir. Başarı sağlamak isteyen sporcu inancını kaybeden antrenör ile başarı sağlanması çok zordur.

Antrenör yeri geldiğinde sporcusu için pek çok rolü üstlenebilir. Gerekğinde bir psikolog olarak danışman, aileden biri gibi yaklaşan, öğretmen gibi davranıp sporcunun yanında olduğunu hissettirmeli. Dolayısıyla antrenör olma niteliklerini taşıyacak kişi iyi eğitim almış ve bilgi birikimi yönünden donanıma sahip, vicdani ve ahlaki ilkeleri de içerisinde bulunduran belli bir zamandan geçmelidir (Karaç, 2004).

Sportif anlamda antrenörlerin sporcularıyla ve çevresindeki diğer insanlarla sosyolojik olarak doğru bağlantılar kurabilmesi için pozitif karakteristik özelliklerine sahip olması istenir. Bunlarla birlikte tavır olarak esneklik (duruma göre yumuşak, sorumluluk alabilme, duruma göre kararlı bir tutumda olabilmek), olumlu özellikleri destekleme, tutarlı olma, demokratik olma, empati kurabilme, adil davranma, eleştirel yorumlara açık olma, liyakatli olma, alçakgönüllü olma, hoşgörülü olma, güvenilir olma, olgun davranış sergileme ve özeleştiri yapabilmesi ve liderlik özelliklere sahip olması örnek olarak gösterilebilir. Dahası bir antrenör yöneticilerinden, medyadan ve taraftarlardan gelebilecek baskı ve eleştirilere karşı koyabilecek dirence sahip olmalıdır (Baltaş, 2000).

Eğitim-öğretimde rol model olmak en güçlü bir yöntemdir. Tüm dünya da olduğu gibi gençlerin iyi birer rol-model olabilen ve onlara karşı sürekli eleştirel bir tutum da bulunan antrenörlere çok ihtiyacı duyarlar. Antrenörlerin temel olarak görevleri öncelikle sporculara iyi bir örnek olmaktır. Antrenörler başta olmak üzere kendisini ve daha sonra sorumlu olduğu bireyleri temsil ettiğini unutmamalı, kişisel görünümünün ve davranışlarının kendisini ve temsil ettiği kişileri hiçbir şekilde değersizleştirmediğinden emin olmak zorundadır. Sporcular açısından düzen, kibarlık ve doğru davranış gibi özelliklerin genç sporcular üzerinde büyük etkisi olduğundan antrenörlerin de bu gibi özelliklere sahip olmalıdırlar.

Antrenörün, antrenörlük becerisini geliştirerek sporcuların performansını artırmaya çalışması, genç sporcuların kişisel istek ve beklentilerine karşılık verebilecek özelliklere

sahip olması gerekir. Antrenörün sergileyeceği davranışın sporcuların üzerinde pozitif veya negatif etki yaratabileceğini bilmelidir (Anshel, 2003).

Antrenörün görevleri arasında sporcu için pozitif davranışlar göstermesi, sporcularının pozitif davranışların geliştirmesi ve takım içinde rekabete dayalı arkadaş canlısı pozitif sportif hava yaratabilmesidir. Antrenörün sporcularına görev vermesinin nedeni antrenman ve maç analizlerinde sporcularının sorumluluğu paylaşması, sporcularının görüşlerini alması ve sorumluluk bilinçlerinin gelişmesinden dolayı önemli olduğu bilinmektedir (Erdem, 2005). Antrenörün maç ve diğer analizlerde sporcularının görüşlerini alması sporcularına değer verdiği anlamına geldiğinden sporcuların kendisini özel hissetmesini sağlayabilir ve başarı açısından motive olmasını da sağlar. Özellikle yapılan takım sporlarında bir veya birkaç kişinin başarılı performans göstermesi başarı için bazen yeterli olamayabilir. Sporcular kendi takımlarında bulunan sporcuların sorumluluk bilincinde olmaları ve herkes içinde sorumluluğun paylaşılması istenir. Antrenör takımlar arası rekabetlere karşı adil bir tutumda bulunuyorsa başarıya ulaşılabilir. Sporcuların takım içerisinde olan herkesin sorumluluk bilincinde olması ve tüm sporcular tarafından sorumluluğun yaygınlaştırılması beklenir. Eğer antrenör takım içerisinde pozitif rekabetler de adil bir tutumda bulunuyorsa başarıya ulaşması kaçınılmaz olabilir.

Bir antrenör sporcusunun veya takımının başarılı düzeyde ya da başarısız düzeyde olduğunda yapıcı eleştirilerde bulunabilmesi ve sorumluluk alabilmesi gerekmektedir (Doğan, 2004). Antrenörün, öncelikle kendisine ve daha sonra sporcularına karşı davranışları ile dürüst olması gerekir. Antrenör sporcularına karşı ayrımcılık yapmadan hak edene hakkını vermesi gerekir. Antrenör sporcularına karşı ayrımcılık yapmadan hak edene hakkını vermesi gerekir. Bir antrenör en iyi performansı sergileyebilen sporculara hak ettiklerini vererek çalıştırdığı diğer sporcuların da gerekli performansı gösterebildikleri durumlarda haklarını alabileceklerini bilmelerini sağlamalıdır. Antrenörün, kendi hatalarını ve çalıştırdığı kişilerin hatalarını adil ve dürüstçe ortaya koyarak bir çözüm arayışı içinde olmalıdır (Başer, 1986).

Antrenörün, takımın uyumlu düzende olmasını ve sporcularına istenilen davranışı kazandırması çok önemlidir. Spor esnasında oluşan sorunlar karşısında antrenör,

sporcuların sorunlarını çözmek yerine empati kurup arkadaşça sporcunun çözüm becerilerini kazanmasını sağlar (Amman ve diğerleri, 2000).

Tüm dünyada insanlar bazen duygularını anlatırken sözlü ifadeler yerine vücut dilinin yardımı ile anlatabilir. Spor alanında başkalarının ne hissettiklerini anlamak için vücut diliyle anlaşabilmek çok önemlidir. Sporcuyla direk iletişime geçen antrenörlerin de bu vücut dilini bilmeleri gerekmektedir. Antrenör sporcuların performansını artırmaya yönelik onları fiziksel olarak çalıştırırken aynı zamanda onların kişisel özelliklerini, psikolojik düzeylerini bilerek davranılması öngörülür (Wispe, 1986).

Günümüzde modern antrenörlükte bir antrenörün “iyi antrenör”, “iyi çalıştırıcı” olarak değerlendirilmesi için; objektif ve adaletli davranan, gelişime ve değişime her zaman açık, onlara iyi bir model olabilen, yaratıcı, sabırlı, pozitif ve motive edici, kararlı ve hep daha fazlasını kendine hedef koyan, taktik ve öğretim yöntemlerine hakim, iyi liderlik özelliklerine sahip, disiplinli ve çalışkan, ahlaklı, empati kurabilen, iletişimi ve ikna kabiliyeti yüksek, işini severek yapan, alanında gerekli teknik, yenilmeyi de doğal bir şekilde kabul edebilen, , sporu hayatının merkezine konumlandıran bir birey olmalıdır (Gezgez, 2016).

Spor esnasında başarılı antrenörlerden takım içerisinde oluşan pozitif rekabete dayalı bir sistem oluşturması gerekir. Başarılı antrenörlerden sporcuların güvenini kazanabilmesi ve dürüstçe adaletli bir yönetim sergilemelidir. Antrenörde olması gereken özellikler iyi düzeyde branş ve genel kültür bilgisine sahip olması ve antrenörün karakteristik özelliği ile kişisel özelliklerinin yaptığı işe uygun olmasıdır (Sevim ve diğerleri, 2001).

Önceki dönemlerde başarılı antrenörlüğün belirli kişilik özelliklerine sahip olduklarına inanılmıştır. Bir antrenörün liderlik özellikleri sahip olanlar başarılı olduklarına inanılmıştır. İleri düzeyde olan antrenörlüğü yalnızca antrenörün belirli kişilik özellikleri ile savunarak açıklamaya çalışanlar içinde bulunan koşulların durumunu önemsememiş veya bulunan koşulları hiç hesaba katıp ilgilenmemiştir. Bir insan doğuştan belirli liderlik veya kişilik özelliklerine sahip ise onun liderlik gerektiren diğer işlerde de üstün olması beklenir. Başarılı antrenörlerin farklı kişilik özelliklerine sahip olması nedeniyle yalnızca kişilik özellikleri ile açıklanamayacağı öne sürülmüştür. Bundan dolayı başarılı antrenörler için tek bir taraftan bakmak zordur. Yapılan

araştırmalarda kişilik özellikleri dışında başarılı antrenör olmada hangi etkenlerin önemli olduğunu araştırmışlardır. Bu araştırma sonucunda başarılı antrenörlükte “ortaya konulan davranışların” önemli olduğu ortaya çıkmıştır (Konter, 2004).

Antrenör mesleği gereği sürekli iletişim halinde olması ve aktif gerekmektedir. Sporcular üzerinde yetkinliğini gösterebilen, doğru ilişkiler kurabilen ve etkili iletişim becerilerine sahip, takım içerisinde saygı ve güven ortamını oluşturabilen antrenörleri başarılı olarak g sterilebiliriz (Konter, 1996).

Antrenörün başarısı sporcusuyla etkili iletişim kurmasına bağlıdır. Antrenör sporcusuyla ne kadar etkili iletişim kurarsa o düzeyde antrenörün başarısı artar. Etkili iletişim aynı zamanda etkili çalışmanın da ilk kuralı olarak görülür. Başarılı bir antrenör sosyal kişiliğe sahip, kendine hakim, dengeli ve düşüncelerini performans üzerine kuran kişi olarak söylenebilir (Tutko ve Richard, 1986).

Yapılan araştırmalarda etkili antrenörler başarılı antrenör olarak adlandırılmaktadır. Etkili antrenörlerin başarılı sonuçlar elde etmesinin yanında sporcularına psikolojik açıdan pozitif destek vermesi ve sporcularına iyi antrenman yaptırmanın yanı sıra psikolojik açıdan onların pozitif olabilmelerini sağlayabilen antrenörlere başarılı diyebilmekteyiz (Anshel, 2003; Kuchler, 2008).

Antrenör sporcularından psikolojik olarak olumlu yönde dönüşler alabilen antrenörlerin başarılı antrenör sıfatına daha yakın olduğu ve bu nedenle de takımın devamında karşılaşılan sorunların üzümünde gruba liderlik eden ve duruma uygun karar verme yaklaşımını barındıran antrenörün takımın performansı açısından etkilidir (Horn, 2008).

2.2. Antrenörlük Düzeyleri

Antrenörlerin sporcular arasında farklı yaş gruplarındaki sporculara uygulayacakları antrenman metodu ve çalışmalar sırasında oluşacak olan sorunları açma yönünde farklı tutumda ve davranışta gösterdikleri gözlemlenir. Bunun  zerine öncelik olarak spor etkinliklerine katılmak isteyen genç sporcuları farklı gruplarda toplayarak daha sonra da sporcuları eğitecek olan antrenörler düzeylerine göre ele alınarak görevlendirilirler.

2.2.1. Ergenlik öncesi gruplar (10-13 Yaş)

Antrenör, 10-13 yaş grubundaki ergenlik öncesi dönemi çocuk – sporcuların gelişmesinde şu prensipleri özümser ve uygular.

- ❖ Bir antrenör öncelik olarak öğrencinin uğraştığı işten önce kendisiyle ilgilenmesi gerekir.
- ❖ Öncelik olarak çocuğun ihtiyaçlarını bilmek gerekir.
- ❖ Çocuğu gerekli zamanlarda koruyabilmek ve destek olmak gerekir.
- ❖ Çocuğu anlamı olan amaçlara yönleltmek ve bu amaçlar doğrultusunda bunları ödülleri pekiştirmek.

2.2.2. Ergenlik çağı grupları (13-17 Yaş)

Sporcular, 13 – 17 yaş aralığında artık ergen bir birey olarak cinsel dürtülerinin yoğunlaştığı ve kendisinin farkına varmış bir döneme geçmiştir. Ergenlik dönemindeki gencin antrenmanlarda yönetilmesi antrenörlük açısından oldukça güç gerektiren durum olduğu belirtilir. Sporcu genç bir birey olarak, antrenörüne karşı aşırı ilgili ve duyarlıdır. Antrenörünün yaptığı davranış ve hareketlerinin beğenilip – beğenilmediğini anlama arzusu taşımaktadır. Bu yaş grubundaki sporcuların antrenörleri tarafından etkin ve verimli bir düzeyde çalıştırılmasında kolaylaştırıcı bazı unsurlar vardır (Öztabağ, 1974).

- Antrenör, sporcuların ergenlik dönemi sürecinde bazı kırıcı, kaba ve yanlış söz ve eylemlerinin olabileceğini öngörerek kabule hazır olmalıdır.
- Antrenör, sporcularına verdiği talimat ve tavsiyelere önce kendi uymalıdır.
- Antrenör, öncelikle sporcularının ihtiyaçlarını dikkate almalıdır.
- Antrenör yapacağı çalışmalarda, sporcunun yanlış anlamalar sonucunda yanlış yönlere sapmasına engel olmalıdır.

2.2.3. Yükseköğretim çağı

Sporcunun artık her yönüyle olgunlaşıp tutum ve davranışlarının belli bir düzeye oturduğu döneme geçme durumudur. Bu sporcular artık profesyonel olmuş ya da profesyonelliğe aday olmuş durumdadır. Bu döneme yetişen genç sporcu için bağımsızlık önemli bir etken olduğunu söyleyebiliriz. Bu bağımsızlık isteğine de saygı duyulmasını beklemek onun en doğal hakkıdır. Fakat bu bağımsızlık talebi onun

antrenörü tarafından sportif başarısı amacıyla verilecek öneri ve talimatlara uymayacağı anlamına gelmemelidir. Bu durumda da başarıdan söz etmek zordur. Sporcunun o güne kadar sergilediği tutum ve davranışlar ile gelişim sürecini gösteren bilgiler, antrenör açısından çok fazla yarar sağlar. Antrenörler bu bilgilerin de yardımıyla sporcu gencin kendi özel hayatına, eğitimine, geleceğine, sportif yaşamına dair beklentilerini irdeleyip yol gösterebilir (Öztabağ, 1974).

2.2.4. Profesyoneller

Profesyonel kariyere ulaşmış sporcular ve diğer sporcu gruplarından çok daha farklı özelliklere sahip kişilerdir. Yaptıkları spor onların geçimlerini sağlayan bir meslektir. Beslenmeleri ve sakatlık yaşamamaları için çok dikkat etmeleri gerekir. Hayatları düzenli ve son derece disiplinli olmalı. Antrenörlerle olan ilişkileri de spora, ya da bir mesleğe yönelmeleri bakımından önemli olabilir. Sporculuğu da bir meslek edinmiş olan profesyonellerde, önceki yaş dönemlerinin aksine kazanmak, ya da kaybetmek onlar için çok önemlidir (Çalışkan, 2001). Sportif anlamda antrenör – sporcu arasındaki ilişki diğerlerinden daha farklı ilerler. Sporcu kendine daha çok dikkat eder ve kendisinin hayatı ve performansı ile ilgili olarak çok daha fazla sorumluluk sahibi olur. Antrenörü ile olan ilişkisi daha teknik ve taktiğe dayalıdır. Bunun beraberinde sosyal etkinliklere (doğum ve evlenme günleri vb.) dayalı ilişkiler yaşanmaya başlar. Bu gibi ilişkiler bireysel bağlılıkların da güçlenmesini sağlar. Sosyal olarak insani ilişkiler her boyutuyla bireylerin birbirleri ile olan bağlarını kuvvetlendirir (Öztabağ, 1974).

2.3. Sporcu

Antrenman ya da spor, önceden belirlenmiş program ve kurallara göre, bireysel veya takım halinde yapılan rekabet amaçlı yarışma ve kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel aktivitelerdir. Spordaki en önemli faktörler, kişilerin fiziksel yönlerini, yetenekleri ve galibiyete olan inançlarıdır. İşte bu işlevleri yerine getiren kişilere sporcu olarak adlandırılır.

Sporcunun yapmış olduğu spora bağlı olarak ya da takım oyuncusudur ya bireysel spor yapmaktadır. Sporcunun antrenmanı, gelişimi, yaşamı, beslenmesi, kısaca tüm davranışları sergilemiş olduğu sporla ilgili olan bağlantısındanadır.

Spor; insani değerlerin yüceltildiği belirli ölçüde g ve beceri gerektiren ve evrensel kuralları olan yarışmalı ve eğlenceli aktivitelerdir. Her sporcunun sahip olması gereken en öncelikli ve önemli erdem spor ahlakıdır.

Spor ahlakı; politik, ekonomik ve sosyal ilişkilerin bütünü olup toplumsal değerlerin göstergesi olarak tanımlanır. Sporcunun rakibine ve kendisine olan saygısının ifadesidir. Spor ahlakı; sportmenlik (fairplay) sağlığa, kardeşliğe, dostluğa, birlik ve beraberliğe, dayanan insani değerlerdir.

Sportif eylemler düzenli ve standart bir ortamda adil kurallarla oynanmalı disiplinli ve evrensel değerlere saygılı olmalıdırlar. Sporcunun görevi rakibi oyunun bir ortağı olarak görmek, rakibe fizyolojik ve psikolojik zarar vermemek ve saygılı bir şekilde davranılması gerekir. Spor ahlakında toplumsal değerler incelenir. Ortaya çıkan sorun öncelikle sporcu, yönetici, antrenör ve taraftar arasındadır.

Tüm dünya üzerinde olduğu gibi spor ahlakı öncelikle kendisine, rakibine, hakemlere, izleyicilere ve kamuoyuna saygıya dayanan bir hayat görüşü olarak tanımlanır. Her ne pahasına olursa olsun kazanmayı reddetmektedir. Toplumun değer yargıları ve sporun kendine has kuralları yapılan sporun kalitesini belirler. Çünkü spor ile toplumsal değerler birbirinden ayrı düşünülemez (Severin ve Tankard, 1994). İyi bir sporcunun da sahip olması gereken özellikler arasında içine ve rakibine duyulacak sevgi ve saygı yer almaktadır.

2.4. Spor Medyası

Sporun ortaya çıkışından yüzyıllar sonra spor medyası ortaya ık mıştır. Medya günümüzde iletişimi ve bilgi aktarımını sağlayan her türlü unsur olarak tanımlanır. Geleneksel medya olarak da tanımlanan kitlesel medya, kitle iletişimi için kullanılan gazete ve dergi gibi basılı yayınlar; radyo, sinema, televizyon gibi sesli veya hem sesli hem de görüntülü iletileri taşıyan ortamlardır şeklinde tanımlanabilir. Günümüzde bu ve bunun gibi ortamlara geleneksel medya olarak tanımlanır.

Geleneksel medya ise tamamen bilgisayar odaklı olmadan ve bulundurduğu iletileri bilgisayar yardımıyla işlemeden ve kaydetmeden kullanan iletişim ve kitle iletişimi araçları olarak kullanılır. Bu araçlar yukarıda da sözü edildiği gibi gazete ve dergi gibi

basılı yayınlar; sinema, televizyon, radyo gibi hem sesli hem de görüntülü veya sesli iletileri taşıyan ortamlar olarak tanımlanır.

Medya ya da kitle iletişim araçlarının insanlar ya da medyayı takip edenler üzerinde bazı etkileri olduğu ortaya çıkmıştır. Kitle iletişim araçlarıyla yapılan yayınların insanla üzerinde ne tür etkileri olduğu çoğu iletişim araştırmacısının zihinlerinde soru işareti olarak takılı kalmıştır. İletişim araştırmacılarının akıllarındaki bu sorular merak, psikoloji alanındaki gelişmeler ile açıklayabilmek adına çalışmalar başlatılmıştır.

Spor biliminde 1950’li yıllarda baskın olan davranışçılık yaklaşımı ya da davranışçı yaklaşım bireylerin dış dünyadan aldığı iletilerle davranışlarının ölçülebilir ve gözlenebilir bir düzeyde değişimi olarak açıklanabilir. Davranışçı yaklaşımda davranışların değişmesi uyarıcı – tepki üzerine odaklanmıştır. Böylelikle uyarıcı medyanın gönderdiği iletiler olarak, tepkinin ise bu iletilere maruz kalan bireylerin davranışlarındaki değişimler olarak algılanması şeklinde tanımlanmaktadır.

Türkiye’deki spor medyası, kamuoyunun görüş ve düşüncelerini araştırarak yayın çizgilerini ortaya çıkan bulgular neticesinde değerlendirmeli ve bu araştırmalara para ve zaman ayırmalıdır. Bu araştırmalar sonuçlarında medya kuruluşlarına ticari olarak katkıda bulunacaklardır (Güneş, 2001).

2.5. Spor Tesisleri İşletmeciliği ve Yönetimi

2.5.1. İşletme, müteşebbis ve yönetici kavramları

Sportif anlamda spor tesislerinin işletmeciliği konusuna girmeden önce, işletme, müteşebbis ve yönetici kavramlarını açıklamalıdır. İşletmeler, üretim faktörlerinin (emek, tabiat, sermaye ve müteşebbis) toplanarak insanların istenilen bir ürünü üretmek amacıyla faaliyette bulunan kuruluşlardır.

Genelde kamu kurulusu olan ve kâr amacı olmayan kuruluşlar ise, sosyal amaçları birinci planda tutarak etkinliklerini devam ettirirler. Kamuda var olan spor tesisleri, özel kuruluşlar tarafına ait spor tesislerinin bir kısmı hariç büyük ölçüde ikinci gruba girmektedir (Başaran, 1984).

2.5.2. İşletme yönetimi ve temel fonksiyonları

İşletme yönetimi sportif yönden spor tesislerin yönetimi bir sağlık kuruluşundan, bir ofise ya da içerisinde birçok binayı bulunduran bir yükseköğretime kadar birçok tesisin yönetimi ile aynı özellikler barındırmaktadır. Tesis yönetimi; planlamadan proje yönetimine, pazarlamadan sermaye yönetimine kadar çok farklı kademeleri içeriğinde barındırır.

Yönetimin temel amacı toplumca ihtiyaç duyulan ürünleri üretebilmek ve tedarik etmektir. Bu nedenle amaç ve üretilecek olan ürün es anlamlıdır. Başka bir deyişle bir örgütün hedefi demek üreteceği ürün demektir. Bu ürün örgüt kurulduğunda belirlendiğinden dolayı örgütün amacı ise bu aşamada anlaşılır (Başaran, 1984).

Spor tesis işletmelerinde yönetim süreci beş temel fonksiyondan planlama, örgütlenme, yöneltme, koordinasyon ve denetleme olarak saptanır.

2.5.3. Planlama

Fayol'un tanımıyla planlama şu şekilde ifade edilmiştir “önceden belirlenmiş amaçları gerçekleştirmek için yapılması gereken işlerin saptanması, izlenecek yolların seçilmesidir”. Geleceğe bakma ve olası seçenekleri bulma süreç yani geleceği düşünmeye planlama denilmektedir. Planlama süreç içerisinde neyin, neden, nasıl, nerede ve ne zaman yapılacağına karar verilir.

Planlama yapılırken olumsuz durumlarla da karşılaşılabilir. Ayrıca planlama yapmak masraflı bir faaliyettir. Detaylı ve nitelikli bir şekilde plan yapabilmek için zaman, kalifiye eleman ve araç gerekir. Tüm bu faaliyetler maliyeti arttırabilir. Ayrıca yapılan bu planlama faaliyetleri, yöneticinin dikkatini daha çok ileriye yöneltmek işletmenin bugünkü faaliyetlerinin ihmal edilmesine neden olabilir (Aydın, 1994).

2.5.4. Spor tesislerinde örgütlenme

Tesis yönetiminde planlamada yapılırken öncelikle etkinlikleri en az gider ve emekle hazırlayabilmek için organizasyon yapmak gerekir. Yapılacak olan işlerin öngörülmesinden hemen sonra, bu işleri yapabilecek uygun elemanların belirlenmesi ve görevlendirilmesi gerekir. Bu tesislerin işleyişleri için personel, temizlik, güvenlik ve

tesis bakımı gibi konularla ilişkili bir bölüm hazırlanmalıdır. Bu görevleri yerine getirecek personelin belirlenmesinden sonra, personelin bu görevleri yerine getirmesi için ihtiyaç duyulan fiziksel faktörler sağlanmalıdır. Örgütlenme, ortak bir iş gerektiren ve amacın yerine getirilebilmesi için gerekli altyapının oluşturulması olarak tanımlanır. Örgütlenme, örgütün hedeflerinin yerine getirilmesine yönelik dinamik bir yapının kurulmasını teşkil etmektedir (Aydın, 1994).

2.5.5. Spor tesislerinde yöneltme

Spor tesislerin yönetiminde, planlama ve organizasyondan sonra oluşan yapının işletilmesine başka bir ifadeyle işletme organizasyonunun harekete geçirilmesine sıra gelir. Bu işlevlere göre çalışmalar yöneltmeyi oluşturur. Yöneltme fonksiyonunun aktif bir şekilde yerine getirilmesi büyük oranda emir verme ile etkilidir. İyi ve doğru bir emir ilk olarak yerine getirilebilir bir özellik taşınmalıdır. Ayrıca emir anlaşılır olmalı ve ne yapılmak isteniyorsa tamamıyla doğru ifade edilmelidir. Yönetme, yönlendirme, karar verme, emir – kumanda etme, sevk ve idare etme anlamlarına gelmektedir. Bazı Amerikalı yazarlar bu yönetimi üretimin beş unsurundan biri olarak göz önünde bulundururlar. Bu beş unsur 5M (Management – sevk ve idare, Men-insanlar, Machines-makineler, Materials-hammadde/donanım, Moneypara,) olarak adlandırılmaktadır. Yönetme, “eldeki kaynakları en ussal ve etkin biçimde kullanarak, belli bir yapıyı en kısa ve kestirme yoldan belli amaçlara yöneltebilme güç ve çabası” şeklinde de adlandırılabilir. Yönetme, (OTORİTE) olarak, insanlara iş yaptırabilme gücü anlamına gelen güce ya da meşru yetkiye dayanmaktadır (Aydın, 2001).

2.5.6. Koordinasyon

Koordinasyon, organizasyonun ilk ilkesi olarak öngörülür. Organizasyonlar, iş bölümünün doğal sonuçları olduklarından koordinasyon ve uzlaşma, amaç ve organizasyondaki bütün işlerin koordine edilerek gerçekleştirilmesidir.

Sporcu iyi bir koordinasyonun varlığı için öncelikle diğer yönetim fonksiyonlarının başarılı bir şekilde gerçekleştiriliyor olması gerekmektedir. Zayıf örgütlenme, eksik planlama kontrol eksikliği veya kötü yönetim işletme içinde koordinasyon faaliyetlerinin başarısız olmasına neden olur.

Diğer bir önemli konu ise iletişimdir. İletişim zayıf olursa, birbirinden habersiz birimleri koordine etmek zordur. Koordinasyon; bireyleri ve bireylerin oluşturduğu grupları, faaliyetlerde ve fonksiyonlarda bir araya getirmek, saptanan amaçların gerçekleştirilmesi için doğru karar alabilmektir. Spor tesislerinde olduğu gibi hizmet üreten diğer işletmelerde koordinasyon çok önemli bir fonksiyon olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü hizmet kalitesi oluşturmanın temel koşullarından biri işletme içerisinde birimler, çalışanlar, astlar ve üstler arasında koordinasyon sağlamaktan geçmektedir.

Takımın koordineli çalışması sonucunda gelecek olan başarıyı aynı zamanda toplam kaliteyi belirlemede etkilidir. Koordinasyon ile işletme için verimlilik artacağından ve bu artışın sağlayacağı faydalar tüketicilere direkt, personele de dolaylı olarak yansımaktadır (Kenger, 2001).

2.5.7. Spor tesislerinde denetleme

Spor tesis işletmelerinde hazırlanmış olan planlara bağlı olarak sürdürülen işlerin gerektiği biçimde yapılıp yapılmadığını kontrol fonksiyonu ya da diğer bir adıyla denetleme ile belirlenir. Amaçlara ulaşıp ulaşılmadığını ya da ne düzeyde ulaşıldığının tespiti ve gerekli düzenlemelerin yapılması denetleme sürecini oluşturur. Genel anlamda denetim; boyutları ya da biçimleri normalin dışında olan parçaları çıkarıp atmak amacıyla yapılan işlemlerdir.

Denetim sürecinin dört aşaması bulunmaktadır:

- ❖ Birinci aşama: Yapılan plan için standartların konulması,
- ❖ İkinci aşama: Planın gerçekleştirilmesi için iş görenlerin yaptığı işlem ve eylemlerin ölçülmesi,
- ❖ Üçüncü aşama: İş görenlerin işlem ve eylemlerinin ölçüm sonuçları ile önceden hazırlanan standartların karşılaştırılması,
- ❖ Dördüncü aşama: Planın gerektirdiklerinden ne denli sapıldığını ortaya çıkarmak.

Spor tesislerine yönelik kontrol fonksiyonu, spor hizmeti isteyenlerin sayısı ve tesislerin tekrar kullanım oranı gibi geri bilgi akışını sağlayan kriterleri değerlendirerek, hizmetin

kalitesi ve müşteri memnuniyeti hakkında düşüncelere açık olunmalı fikir alışverişi sağlanmalıdır. Bunun beraberinde, işletmenin finansal durumu da, bilanço, nakit akışı ve gelir tablosu gibi finansal raporların geçmiş dönem verileri ile karşılaştırılarak değerlendirmeler yapılmalıdır (Kenger, 2001).

2.6. Türkiye’de Spor Politikası ve Tesisleşme

Spor politikası bireysel ve toplumsal etkileri olduğundan dolayı yaygınlaştırılması, ülkelerin önemseydiği konulardan biridir. Bu spor anayasanın 58’nci ve 59’ncu maddeleri ile devlete verilmesinde etkili olma sebebi ülkemizde sporun yaygınlaştırılıp geliştirilmesinden dolayıdır. Dolayısıyla spor ile ilgili yatırımlarının devlet tarafından gerçekleştirileceği öngörülmüştür (Devlet Planlama Teşkilatı, 2000).

2.6.1. Türkiye’de sporu yöneten kurum ve kuruluşlar

Dünya üzerinde ülke sporuna yön veren ve yöneten kuruluşları kamu ve özel olarak iki ana başlıkta incelenir. Kamu kurum ve kuruluşlarının en önemlileri, Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM), Spor Federasyonları, millî Eğitim Bakanlığı, Üniversitelerin Spor Birlikleri, Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri, Silahlı Kuvvetlerin Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri ve Belediye Başkanlıkları, İl Özel İdare Müdürlükleri gibi yerel yönetimler ve müdürlüklerdir.

TMOK ülkemizin spor organizasyonlarında etkin kuruluşlardan biridir. TMOK milletlerarası olimpiik müsabaka ve oyunlarda Türkiye’yi temsil eden ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nin üyesi olan bir kuruluştur. TMOK’ un görevleri; sporun halk arasında yaygınlaşması ve gelişmesinde devlete yardımcı olmaktır. Olimpiik ruh ve felsefesine bağılı olarak, amatör spor dallarının ülkemizde gelişmesini sağlamaktır. Olimpiyatlara katılacak oyuncuları yetiştirmek ve seçmek olarak sıralanmaktadır. Olimpiyat müsabakalarının Türkiye’de yapılmasını sağlamaktır (Cankalp, 2005).

2.6.2. Türkiye’de sporda tesisleşme ve tesis politikası

Sporcular için saha ve tesisler spor ortamının en önemli unsurlarıdır. Tüm bölgelerde belirlenen kriterler doğrultusunda spor tesis ve sahalarının kurulması sporun kitlelere yayılıp benimsenmesinden etkilidir. Bu çalışmalar zaman içerisinde yapılan çeşitli çalışmalarla spor tesisleri en iyi şekilde yapılması hedeflenir. Bu çalışmalardan ilki

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde kabul edilen kriterlerdir. Spor tesisi yapımında dikkat edilmesi gereken hususlar ilk olarak İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde 6 madde halinde oluşturulmuştur.

Sporcular için spor tesisi ile ilgili yatırımların nasıl finanse edileceği ise 3289 sayılı kanunun 14. maddesinde düzenlenmiştir. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün gelirlerini, spor toto teşkilatından alınan paylar, spor müsabakalarından alınacak paylar, genel bütçeden ayrılan ödenekler, yayın hakkı gelirleri ve diğer kaynaklar belirlemektedir. Bunun beraberinde DPT'nin planlı yatırım programına göre alınan ödenekler ile yerel yönetimlerce tahsis edilen ödenekler, spor tesisi yapımında kullanılan diğer kaynakları oluşturur. Özel İdareler ve Belediyeler bir önceki dönemdeki gelirlerinin %1'ni spor faaliyetleri için açarlar ve tutarın %80'i spor tesislerinin yapımına, geri kalan %20'si ise spor malzemesi alımına tahsis edilmiştir. 3289 sayılı kanunun 26. maddesi gereği, memur ve işçi sayısı 500'den fazla olan kamu kurum ve kuruluşlar ile fabrikalar kendi personeline spor yaptırmak için spor tesisleri kurmak mecbur kılınmıştır. Özel Beden Eğitim ve Spor Tesisleri Yönetmeliği'nde yer alır ve bunun yanı sıra spor tesislerinin kurulması ve işletilmesi ile ilgili usul ve esaslar düzenlenmiştir (Cankalp, 2005)

2.6.3. Spor tesisleri

İnsan yaşamı için spor önemli bir faktör olduğundan saha ve tesisleri spor ortamı içerisinde özel ve ayrıcalıklı bir öneme sahiptir. Bu nedenle spor saha ve tesisleri sporun yerini planlayabilmektir. Dünyada sporun hızlı ilerlemesinin yanı sıra spor türlerinin farklılığını, uygulanış mekân ve şekil farklılıklarına bağlı olarak tesislerde de yapı ve işlev farklılıkları oluşturmak zorunda bırakılmıştır. Bu duruma bağlı olarak günümüzde çok çeşitli şekil ve büyüklükte spor tesisleri yapımı için işlemler başlamıştır.

Ülkemizde günden güne artan genç kesimin beden eğitimi ve spora yönlendirilmesi, ülkemizin genel ekonomik, kültürel ve sosyal faaliyetleri paralelinde ve Anayasa'da yer alan 'Spor ve Gençlik' olgusu içinde düşünülmelidir. Bu ilke çerçeve içerisinde çok amaçlı ve olabildiğince çok fazla kişinin kullanımına açık tesisler yaygınlaştırılmalıdır (Gürsoy, 1999).

2.6.4. Spor tesisinin tanımı ve önemi

Sportif eylemlerin üzerinde uygulanan her türlü yapıların yapıldığı bölgeye spor tesisi olarak adlandırılır. Bunların yanı sıra spor yapılmasına imkân veren orman, koru, ırmak, dağ ve kanyon gibi arazilerde bu kavramın içinde düşünülebilir.

Geçmişe göre günümüzde sportif aktiviteler birçok yapı ve alanda yapılabilmektedir. Günümüzde birçok yapı, sportif aktivitelerin çeşitliliği ve beraberinde sportif uygulama alanlarının nitelik değiştirmesi gibi nedenlerden dolayı spor tesisi olarak ele alınır. Bununla ilgili olarak, spor tesisi kavramı, içerisinde sportif aktivitelerin yapıldığı her türlü yapı (stadyum, pist, saha, salon, velodrom vs.) olarak adlandırılmaktadır. Spor tesisi bir başka tanımlamada şu şekilde ifade edilmiştir; spor aktiviteleri ve branşlarının kendine özgü çalışmaları, antrenmanları ile ulusal ve uluslararası müsabakaların yapılabilmesine uygun, spor faaliyetleri öncesi ve esnasında sporcu ve seyircilerin ihtiyaçlarını karşılayacak (tribün, tuvalet, lavabo, duş, soyunma odası gibi) Üniteleri bulunan yapı saha ve alanlar olarak hazırlanmıştır (Devlet İstatistik Estitüsü, 1987).

Günümüzde beden ve ruh sağlığı için sporla iç içe bir yaşamla mümkündür. Bu nedenle sağlığımız için bu amaca ulaşabilmenin en önemli faaliyetlerden biri de, spor tesisi olduğu öngörülmektedir. Dolayısıyla yaşamımız için sporda temel amaç beden ve ruh sağlığımızın gelişiminde dengeli ve ahenkli bir bütünlük sağlamaktır.

Spor tesislerine her geçen gün yenileri eklenerek hizmete açılmaktadır. Tüm devletlerde olduğu gibi ülkemizde de spor tesisi politikası vardır. Devlet her yaş gruplarındaki vatandaşlara spor yaptırmayı hedef edinirken, bunları yapabilmesi için gerekli olan spor tesislerinin mevcudiyetini ve rolünü dikkate almak zorundadır. Spor tesisleri, devlet politikasına uyması temel esası olmak zorundadır. Bu esas Gençlik ve Spor Genel Müdürlükleri'nin belirlediği şartların yerine getirilmesiyle gerçekleşir. Açılan tesisler denetleme görevini Genel Müdürlükler Gençlik ve Spor Müdürlüklerine vermiştir.

Tesisleri kullanacak kişiler açısından sporun uygulandığı yer, sporun uygulanabilmesinde en önemli özelliktir. Kullanacak kişi derken, sporcu açısından, personel açısından bakmak ve mekânların tasarımında, fonksiyonların çözümünde bu kişilerin gereksinimleri göz önünde bulundurulmalıdır. Bir spor tesislerini; öğrenci sporcular, sıradan vatandaşlar, rehabilite edilecek kişiler, elit sporcular, engelliler,

alışan personel, askerler, tutuklular ve sporla ilgili bilim adamları kullanabilir. Bu açıdan spor saha ve tesislerin, her döneme, her mevsime ve her yaştaki insana hitap edecek şekilde planlanması ve organize edilmesi ile birlikte organizenin bu alanda yürütülmesi önceliklidir (Argan ve Katırcı, 2002).

2.6.5. Mekânsal zelliklerine göre spor tesisleri

Açık spor tesisleri, kapalı spor tesisleri, sporlaştırılmış doğal ve kentsel yerler, meknsal özelliğine göre spor tesisleri olarak sınıflandırılmıştır (Aksu, 1997).

2.6.6. Açık spor tesisleri

Spor eyleminin dış mekânda yapılmasına olanak sağlayan tesislerdir. Bazı sporlar eylem türü araç – gereçlerinin niteliği nedeniyle sadece açık spor tesislerinde başka bir deyişle dış mekânlarda yer almaktadır. Spor dallarına örnek olarak atıcılık, binicilik, cirit, polo, golf bu spor gibi özellikler bulunur. Kimi sporlar ise koşullara ve gereksinmelere bağlı olarak açık veya kapalı mekânlarda uygulanabilmektedir. Spor dalları için yapılan açık spor tesislerinin en yaygın olanlarıdır. Spor sahaları basketbol, voleybol, tenis, futbol, atletizm ve benzeri sporlar için yapılabilmektedir. Yatırım maliyeti düşük olan açık spor tesisleridir. Fakat yararlanma imkânları ve kullanım ve konfor beklentileri, evre ve iklim koşullarına bağlı olarak sınırlandırılır (Aksu, 1997).

2.6.7. Kapalı spor tesisleri

Tüm aktivitenin i mekânlarda yapılabilmesine imkân sağlayan tesislerden biri de kapalı spor tesisleridir. Bu tesislerde en yaygın olanları ise spor salonlarıdır. Bu spor salonları, güreş, futbol, voleybol, basketbol, tenis gibi açık alanlarda yapılan faaliyetlerin i mekânlarda da yapılabilmesi için hazırlanmıştır. Başka bir alanlarzerine buz pateni, buz hokeyi, yüzme gibi aktiviteler için kapalı spor salonları tercih edilir. Kapalı spor tesisleri konfor bakımından üst düzeyde olduğundan ve yaralanma tehlikeleri az olduğundan bu tesislerin maliyetleri yüksektir (Aksu, 1997).

2.6.8. Sporlaştırılmış doğal ve kentsel alanlar

Tesis gerektirmeyen doğal ve kentsel bölgeler spor etkinlikleri için imkân sağlanmıştır. Spor için hazırlanmış olan alanlarda yapılan sporlara, dağcılık, yelken, kano, kır

koşuları ve yağlı güreş gibi sporları örnek olarak verilebilir. Spor üzerine hazırlanmış kentsel mekânlar içinse, maraton koşuları, yürüyüş, bisiklet, motosiklet ve araba yarışları gibi sporlar örnek verilebilir. Bu sporlar için geçici olarak belli aralıklar ile mesafe çubuklarının koyulması, sökülür ve takılır tribünlerin kurulması, başlangıç ve bitiş çizgilerin belirlenmesi gibi etkinlikler ile kentsel ve doğal alanlar spor yapabilmek için hazırlanmıştır. Herhangi bir spor yapabilme adına imkân sağlayan her mekânda spor yapılma olanağı uygun görülür. Spor amaçlı kullanılan mekânlar sokaklar, meydanlar, boş arsalar, piknik alanları, parklar, konutların bahçeleri, otoparklar gibi yerlerde yapılabilmektedir. Bu gibi mekânlarda belli aralıklar ile konulan iki taş, tebeşirle çizilmiş bir çizgi, duvara asılan bir pota ve iki ağaç arasına asılan bir ip, mekânları sporlaştırabilmektedir (Aksu, 1997).

2.6.9. Seyirci durumuna göre spor tesisleri

Seyircilerin durumlarına bakılarak bu spor tesisleri, seyircili ve seyircisiz spor tesisleri olmak üzere ikiye ayrılır.

2.6.10. Seyircili spor tesisleri

Sporcunun mesleğini icra ettiği, sportif yarışmaların yapıldığı ve seyircinin aktiviteyi direk olarak izlediği tesislerdir. Tesislerin içinde mutlaka seyirlik alan bulunmaktadır.

2.6.11. Seyircisiz spor tesisleri

Sağlıklı yaşam için spor aktivitelerinin yapıldığı içinde seyirlik alanın yok denilecek kadar az olduğu ve beden eğitimi hareketlerinin, antrenmanların uygulandığı tesislerdir.

2.6.12. Kurumlara göre spor tesisleri

Tüm devletlerde görüldüğü gibi ülkemizde de spor açısından tesisleşme hareketleri, kamu kurumlarına ait spor tesisleri ve özel spor tesisleri olarak iki ana bölümde incelenmektedir (Karaca, 2002).

2.6.13. Kamu spor tesisleri

1982 Anayasası ve ilgili mevzuatında spor hizmetlerinin hazırlanıp sunulmasında, devlete sporda alt yapı kurma ve vatandaşlara spor yaptırma görevini üstlenmektedir.

Zor olan ve sermayesinin yetemeyeceği özel sektörlerin girişim ve tesislerin devlet tarafından yapılması kriteri büyük ölçüde kamu hizmeti olarak kabul edilmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri, GSGM, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullar, Emniyet Müdürlükleri gibi devlet kurumlarına ait spor saha ve salonlarını kamu kurumlarına ait olarak örnek verebiliriz.

2.6.14. Özel spor tesisleri

Müşterilerin spor konusundaki ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak tarzda kurulmuş uygun fiyat ve uygun zamanda hizmet veren Kamu kurumlarına ait olmayıp, özel kişilere ait olan kuruluşlardır (Çetin, 2000).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmamızda betimsel araştırma modeli kullanılmış olup verilerin toplanmasında anket tekniği kullanılmıştır. Çalışmamızda kullandığımız ‘Beklenti Anketi’, Demiröz (2009) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılarak (0.80) olarak bulunmuştur. Üçlü likert olan ölçeğin “Katılmıyorum (0) , Kararsızım (1), Katılıyorum (2)” seçenekleri ve 28 sorudan oluşmaktadır.

3.2. Çalışma Evreni ve Örneklemi

Çalışmaya Kilis İlinde görev yapan ve yaşayan 32 antrenör ile 238 sporcu olmak üzere toplam 270 kişi katıldı. Çalışmada sporcu ve antrenörlere Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Kilis Belediyesi, Kilis Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü, Kamu Kuruluşları ve Özel Sektör Spor tesislerinin kullanımı konusunda istek ve beklentilerinin incelenmesine yönelik anket yöntemi uygulandı.

3.3. İstatiksel analiz

Katılımcılara uygulanan anketten elde edilen verilerin analizinde Spss 22 paket programı kullanıldı. Elde edilen verilerin aritmetik ortalama, frekans ve yüzdelerinin değerlendirilmesinde; ikili gruplar için Mann-Whitney U testi, çoklu gruplar için ise, Ki Kare ve Kruskal-Wallis testleri kullanıldı.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. Bulgular

Tablo 4.1. Katılımcıların antrenör-sporcu değişkenine ait bilgileri

	F	%
Antrenör	32	11,85
Sporcu	238	88,15
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan katılımcıların %11,85 ini antrenörler oluştururken %88,15 ini sporcular oluşturmuştur.

Tablo 4.2. Katılımcıların cinsiyet değişkeni ne ait demografik bilgileri

	F	%
Erkek	162	60,00
Kadın	108	40,00
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %60,00 ını erkek katılımcılar oluştururken %40,00 ını kadın katılımcılar oluşturmuştur.

Tablo 4.3. Katılımcıların öğrenim bilgisi değişkenine ait bilgileri

	F	%
İlkokul	11	4,07
Ortaokul	75	27,78
Lise	101	37,41
Lisans	78	28,89

Tablo 4.3.(Devam) Katılımcıların öğrenim bilgisi değişkenine ait bilgileri

Lisansüstü	5	1,85
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %4,07 sini ilkokul mezunları, %27,78 ini ortaokul mezunları, %37,41 ini lise mezunları, %28,89 unu lisans mezunları oluştururken, %1,85 ini ise lisansüstü mezunları oluşturmuştur.

Tablo 4.4. Katılımcıların spor branşı değişkenine ait bilgileri

	F	%
Basketbol	23	8,52
Futbol	88	32,59
Voleybol	32	11,85
Hentbol	14	5,19
Yüzme	29	10,74
Judo	12	4,44
Güreş	9	3,33
Taekwondo	10	3,71
Diğer	53	19,63
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %8,52 si basketbol, %32,59 u futbol, %11,85 i voleybol, %5,19 u hentbol, %10,74 ü yüzme, %4,44 ü judo, %3,33 ü güreş, %3,71 i taekwondo sporu ile uğraşırken diğer branşlarla uğraşan antrenör ve sporcu sayısı %19,63 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 4.5. Katılımcıların spor yaşı değişkenine ait bilgileri

	F	%
1-5 yıl	113	41,85
6-10 yıl	111	41,11
11-15 yıl	27	10,00
16-20 yıl	13	4,82
21 yıl ve üzeri	6	2,22
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %41,85 i 1 ile 5 yıl, %41,11 i 6 ile 10 yıl, %10,00 ı 11 ile 15 yıl, %4,82 si 16 ile 20 yıldan beri sporun içine iken %2,22 sinin ise 21 yıl ve üzerinde spor geçmişi bulunmaktadır.

Tablo 4.6. Katılımcıların hangi spor tesislerini kullandıklarına ait bilgileri

	F	%
Gençlik Spor İl Müd.	141	52,23
Belediye	23	8,52
Üniversite	21	7,78
Kamu kuruluşları	42	15,55
Özel sektör	43	15,92
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %52,23 ü Kilis Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ait tesislerini, %8,52 si Kilis Belediyesine ait spor tesislerini, %7,78 i Kilis 7 Aralık Üniversitesi spor tesislerini, %15,55 i kamu kuruluşlarına ait spor tesislerini kullanırken, %15,92 si ise özel sektöre ait spor tesislerini kullanmaktadırlar.

Tablo 4.7. Katılımcıların spor tesislerini ne kadar sıklıkla kullandıklarına ait bilgiler

	F	%
1-3 kez	151	55,93
3 kez ve üzeri	75	27,78
Düzensiz aralıklarla	24	8,89
Diğer	20	7,40
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %55,93 ü tesisleri haftada 1 ile 3 kez, %27,78 i haftada 3 kez den daha fazla, %8,89 u düzensiz aralıklarla kullanırken katılımcıların %7,40 ı ise yukarıda belirtilen sıklıkların dışında kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4.8. Katılımcıların spor yapmalarında tesislerin eve uzaklığı ile ilgili bilgiler

	F	%
Tesislerin yakınlığı	137	50,74
Tesislerin uzaklığı	45	16,66
Tesislerin uzak ya da yakınlığının farketmemesi	88	32,60
Toplam	270	100,00

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların tesisleri kullanma açısından tesislerin eve uzaklık ve yakınlıkla ilgili sorulara verdikleri cevaplarda, katılımcıların %50,74 ü tesislerin evlerine yakın olmasından dolayı tesisleri düzenli kullanabildiklerini, katılımcıların %16,66 sı tesislerin eve uzak olmasından dolayı tesisleri düzenli kullanamadıklarını belirtirken, katılımcıların %32,60 ı ise tesislerin evlerine uzak ya da yakın olmasının tesisleri kullanmalarında herhangi bir engel teşkil etmediğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.9. Spor tesislerinin sayı ve kapasitesi ile ilgili katılımcı verileri

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	26 (%81,25)	33 (%13,87)
Kararsızım	2 (%6,25)	7 (%2,94)
Katılıyorum	4 (%12,50)	198 (%83,19)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin sayı ve kapasitelerinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %81,25 i tesislerin kapasite ve sayılarının yetersiz olduğunu, %12,50 si ise tesislerin sayı ve kapasitesinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %13,87 si tesislerin kapasite ve sayılarının yetersiz olduğunu belirtirken, %83,19 u ise tesislerin sayı ve kapasitesinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.10. Tesislerdeki seyircilere ayrılan tribün kapasitesi ile ilgili katılımcı verileri

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	24 (%75,00)	201 (%84,46)
Kararsızım	1 (%3,12)	12 (%5,04)
Katılıyorum	7 (%21,88)	25 (%10,50)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin seyircilere ayrılan tribün kapasitesi yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %75,00 ı tesislerin tribün kapasitelerinin yetersiz olduğunu, %21,88 i ise tesislerin tribün kapasitelerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %84,46 sı tesislerin tribün kapasitelerinin yetersiz olduğunu belirtirken, %10,50 si ise tesislerin tribün kapasitelerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.11. Tesislerde antrenman öncesi ısınma alanlarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	22 (%68,75)	176 (%73,95)
Kararsızım	1 (%3,12)	10 (%4,20)
Katılıyorum	9 (%28,13)	52 (%21,85)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin antrenman öncesi ısınma alanlarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %68,75 i tesislerin ısınma alanlarının yetersiz olduğunu, %28,13 ü ise tesislerin ısınma alanlarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %73,95 i tesislerin ısınma alanlarının yetersiz olduğunu belirtirken, %21,85 i ise tesislerin ısınma alanlarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.12. Tesislerde soyunma ve dinlenme odalarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	10 (%31,25)	88 (%36,98)
Kararsızım	2 (%6,25)	5 (%2,10)
Katılıyorum	20 (%62,50)	145 (%60,92)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin antrenman öncesi soyunma ve dinlenme odalarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %31,25 i tesislerin soyunma ve dinlenme odalarının yetersiz olduğunu, %62,50 si ise tesislerin soyunma ve dinlenme odalarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %36,98 i tesislerin soyunma ve dinlenme odalarının yetersiz olduğunu belirtirken, %60,92 si ise tesislerin soyunma ve dinlenme odalarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.13. Tesislerde hijyen ve temizlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	15 (%46,87)	134 (%56,30)
Kararsızım	4 (%12,50)	21 (%8,82)
Katılıyorum	13 (%40,63)	83 (%34,88)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin hijyen ve temizlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %46,87 si tesislerin hijyen ve temizlik olanaklarının yetersiz olduğunu, %40,63 ü ise tesislerin hijyen ve temizlik olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %56,30 u tesislerin hijyen ve temizlik olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %34,88 i ise tesislerin hijyen ve temizlik olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.14. Tesislerde havalandırma olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	13 (%40,63)	104 (%43,69)
Kararsızım	5 (%15,63)	33 (%13,87)
Katılıyorum	14 (%43,74)	101 (%42,44)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin havalandırma olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %40,63 ü tesislerin havalandırma olanaklarının yetersiz olduğunu, %43,74 ü ise tesislerin havalandırma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %43,69 u tesislerin havalandırma olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %42,44 ü ise tesislerin havalandırma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.15. Tesislerde ısınma olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	21 (%65,63)	170 (%71,42)
Kararsızım	1 (%3,12)	8 (%3,37)
Katılıyorum	10 (%31,25)	60 (%25,21)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin ısınma olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %65,63 ü tesislerin ısınma olanaklarının yetersiz olduğunu, %31,25 i ise tesislerin ısınma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %71,42 si tesislerin ısınma olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %25,21 i ise tesislerin ısınma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.16. Tesislerde aydınlatma olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	3 (%9,38)	26 (%10,92)
Kararsızım	1 (%3,12)	2 (%0,84)
Katılıyorum	28 (%87,50)	210 (%88,24)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin aydınlatma olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %9,38 i tesislerin aydınlatma olanaklarının yetersiz olduğunu, %87,50 si ise tesislerin aydınlatma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %10,92 si tesislerin aydınlatma olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %88,24 ü ise tesislerin aydınlatma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.17. Tesislerde duş/banyo olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	8 (%25,00)	80 (%33,62)
Kararsızım	2 (%6,25)	5 (%2,10)
Katılıyorum	22 (%68,75)	153 (%64,28)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin duş/banyo olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %25,00 ı tesislerin duş/banyo olanaklarının yetersiz olduğunu, %68,75 i ise tesislerin duş/banyo olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %33,62 si tesislerin duş/banyo olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %64,28 i ise tesislerin duş/banyo olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.18. Tesislerde tuvalet/lavabo olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	9 (%28,13)	83 (%34,87)
Kararsızım	2 (%6,25)	4 (%1,68)
Katılıyorum	21 (%65,62)	151 (%63,45)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin tuvalet/lavabo olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %28,13 ü tesislerin tuvalet/lavabo olanaklarının yetersiz olduğunu, %65,62 si ise tesislerin tuvalet/lavabo olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %34,87 si tesislerin tuvalet/lavabo olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %63,45 i ise tesislerin tuvalet/lavabo olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.19. Tesislerde güvenlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	19 (%59,37)	180 (%75,63)
Kararsızım	2 (%6,25)	10 (%4,20)
Katılıyorum	11 (%34,35)	48 (%20,17)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin güvenlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %59,37 si tesislerin güvenlik olanaklarının yetersiz olduğunu, %34,35 i ise tesislerin güvenlik olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %75,63 ü tesislerin güvenlik olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %20,17 si ise tesislerin güvenlik olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.20. Tesislerdeki saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	17 (%53,12)	145 (%60,92)
Kararsızım	1 (%3,13)	24 (%10,09)
Katılıyorum	14 (%43,75)	69 (%28,99)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %53,12 si tesislerin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yetersiz olduğunu, %43,75 i ise tesislerin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %60,92 si tesislerin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yetersiz olduğunu belirtirken,

%28,99 u ise tesislerin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.21. Tesislerdeki malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	23 (%71,87)	199 (%83,61)
Kararsızım	1 (%3,13)	2 (%0,84)
Katılıyorum	8 (%25,00)	37 (%15,55)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %71,87 si tesislerin malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yetersiz olduğunu, %25,00 ı ise tesislerin malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %83,61 tesislerin malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yetersiz olduğunu belirtirken, %15,55 i ise tesislerin malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.22. Tesislerdeki ilk yardım olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	30 (%93,74)	211 (%88,66)
Kararsızım	1 (%3,13)	2 (%0,84)
Katılıyorum	1 (%3,13)	25 (%10,50)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin ilk yardım olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %93,74 ü tesislerin ilk yardım olanaklarının yetersiz olduğunu, %3,13 ü ise tesislerin ilk yardım olanaklarının yeterli olduğunu

belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %88,66 sı tesislerin ilk yardım olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %10,50 si ise tesislerin ilk yardım olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.23. Tesislerdeki otopark olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	10 (%31,25)	95 (%39,92)
Kararsızım	2 (%6,25)	21 (%8,82)
Katılıyorum	20 (%62,50)	122 (%51,26)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin otopark olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %31,25 i tesislerin otopark olanaklarının yetersiz olduğunu, %62,50 si ise tesislerin otopark olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %39,92 si tesislerin otopark olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %51,26 sı ise tesislerin otopark olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.24. Tesislerdeki internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	31 (%96,87)	222 (%93,28)
Kararsızım	0 (%0)	1 (%0,42)
Katılıyorum	1 (%3,13)	15 (%6,30)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %96,87 si tesislerin internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yetersiz olduğunu, %1 i ise tesislerin

internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %93,28 i tesislerin internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %6,30 u ise tesislerin internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.25. Tesislerdeki personellerin iletişim becerilerinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	18 (%56,25)	124 (%52,10)
Kararsızım	5 (%15,63)	11 (%4,62)
Katılıyorum	9 (%28,12)	103 (%43,28)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerindeki personellerin iletişim becerilerinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %56,25 i tesislerdeki personellerin iletişim becerilerinin yetersiz olduğunu, %28,12 si ise tesislerdeki personellerin iletişim becerilerinin olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %52,10 u tesislerdeki personellerin iletişim becerilerinin yetersiz olduğunu belirtirken, %43,28 i ise tesislerdeki personellerin iletişim becerilerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.26. Tesislerin mimari yapı ve kalitesinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	14 (%43,75)	123 (%51,68)
Kararsızım	4 (%12,50)	43 (%18,07)
Katılıyorum	14 (%43,75)	72 (%30,25)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin mimari yapı ve kalitesinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %43,75 i tesislerin mimari yapı ve kalitesinin yetersiz olduğunu, %43,75 i ise tesislerin mimari yapı ve kalitesinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %51,68 i tesislerin mimari yapı ve kalitesinin yetersiz olduğunu belirtirken, %30,25 i ise tesislerin mimari yapı ve kalitesinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.27. Tesislerin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	18 (%56,25)	111 (%46,64)
Kararsızım	4 (%12,50)	28 (%11,76)
Katılıyorum	10 (%31,25)	99 (%41,60)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %56,25 i tesislerin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yetersiz olduğunu, %31,25 i ise tesislerin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %46,64 ü tesislerin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yetersiz olduğunu belirtirken, %41,60 ı ise tesislerin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.28. Tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	17 (%53,13)	143 (%60,08)
Kararsızım	2 (%6,25)	12 (%5,04)
Katılıyorum	13 (%40,62)	83 (%34,88)

Tablo 4.28. (Devam) Tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin engelli sporculara yönelik olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %53,13 ü tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yetersiz olduğunu, %40,62 si ise tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %60,08 i tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %34,88 i ise tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.29. Tesislerin ulaşım durumlarının yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	3 (%9,37)	34 (%14,29)
Kararsızım	2 (%6,25)	2 (%0,84)
Katılıyorum	27 (%84,38)	202 (%84,87)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin ulaşım durumlarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %9,37 si tesislerin ulaşım durumlarının yetersiz olduğunu, %84,38 i ise tesislerin ulaşım durumlarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %14,29 u tesislerin ulaşım durumlarının yetersiz olduğunu belirtirken, %84,87 si ise tesislerin ulaşım durumlarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.30. Tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	15 (%46,88)	113 (%47,48)

Tablo 4.30. (Devam) Tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

Kararsızım	2 (%6,25)	2 (%0,84)
Katılıyorum	15 (%46,87)	123 (%51,68)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinde sporculara spor için verilen zamanın yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %46,88 i tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yetersiz olduğunu, %46,87 si ise tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %47,48 i tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yetersiz olduğunu belirtirken, %51,68 i ise tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.31. Tesislerin gün içinde açık kalma süresinin yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	11 (%34,37)	75 (%31,51)
Kararsızım	3 (%9,38)	5 (%2,10)
Katılıyorum	18 (%56,25)	158 (%66,39)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin gün içinde açık kalma süresinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %34,37 si tesislerin gün içinde açık kalma süresinin yetersiz olduğunu, %56,25 i ise tesislerin gün içinde açık kalma süresinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %31,51 i tesislerin gün içinde açık kalma süresinin yetersiz olduğunu belirtirken, %66,39 u ise tesislerin gün içinde açık kalma süresinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.32. Tesislerin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yeterliliği ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	18 (%56,25)	132 (%55,46)
Kararsızım	1 (%3,13)	24 (%10,08)
Katılıyorum	13 (%40,62)	82 (%34,46)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %56,25 i tesislerin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yetersiz olduğunu, %40,62 si ise tesislerin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %55,46 sı tesislerin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yetersiz olduğunu belirtirken, %34,46 sı ise tesislerin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.33. Tesislerde görev yapan personellerin ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerindeki yeterlilikleri ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	12 (%37,50)	76 (%31,93)
Kararsızım	6 (%18,75)	44 (%18,49)
Katılıyorum	14 (%43,75)	118 (%49,58)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinde görev yapan personellerin ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerindeki yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %37,50 si tesislerde görev yapan personellerin ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerinde yetersiz olduğunu, %43,75 i ise tesislerde görev yapan personellerin

ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerindeki yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %31,93 ü tesislerde görev yapan personellerin ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerinde yetersiz olduğunu belirtirken, %49,58 i ise tesislerde görev yapan personellerin ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerinde yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.34. Tesislerde görev yapan personellerin spora teşvik becerilerindeki yeterlilikleri ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	15 (%46,88)	105 (%44,12)
Kararsızım	7 (%21,87)	41 (%17,23)
Katılıyorum	10 (%31,25)	92 (%38,65)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerinde görev yapan personellerin spora teşvik becerilerindeki yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %46,88 i tesislerde görev yapan personellerin ortaya çıkacak problemleri çözme becerilerinde yetersiz olduğunu, %31,25 i ise tesislerde görev yapan personellerin spora teşvik becerilerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %44,12 si tesislerde görev yapan personellerin spora teşvik becerilerinin yetersiz olduğunu belirtirken, %38,65 i ise tesislerde görev yapan personellerin görev yapan personellerin spora teşvik becerilerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.35. Tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	9 (%28,12)	80 (%33,61)
Kararsızım	10 (%31,25)	57 (%23,95)
Katılıyorum	13 (%40,63)	101 (%42,44)

Tablo 4.35. (Devam) Tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik ile ilgili katılımcı verileri

Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerindeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %28,12 si tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik düzeyinin yetersiz olduğunu, %40,63 ü ise tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik düzeyinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %33,61 i tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik düzeyinin yetersiz olduğunu belirtirken, %42,44 ü ise tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik düzeyinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.36. Tesislerdeki yöneticilerin çözüm odaklı olma konusundaki yeterlilikleri ile ilgili katılımcı verileri.

	Antrenör (n (%))	Sporcu (n (%))
Katılmıyorum	11 (%34,37)	75 (%31,51)
Kararsızım	4 (%12,50)	33 (%13,87)
Katılıyorum	17 (%53,13)	130 (%54,62)
Toplam	32 (%100)	238 (%100)

Spor tesislerindeki yöneticilerin çözüm odaklı olma konusundaki yeterlilikleri ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %34,37 si tesislerdeki yöneticilerin çözüm odaklı olma konusundaki yeterlilik düzeyinin yetersiz olduğunu, %53,13 ü ise tesislerdeki yöneticilerin çözüm odaklı olma konusundaki yeterlilik düzeyinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %31,51 i tesislerdeki yöneticilerin çözüm odaklı olma konusundaki yeterlilik düzeyinin yetersiz olduğunu belirtirken, %54,62 si ise tesislerdeki yöneticilerin çözüm odaklı olma konusundaki yeterlilik düzeyinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

4.2. Tartışma

Ülkemizde sportif aktivitelerin geliştirilerek, sporun bir kültür haline getirilmesi optimum performans açısından önemlidir. Bunun için sportif faaliyetlere ayrılacak kaynakların en verimli şekilde kullanılması gerekmektedir. Sportif faaliyetlerin uygulanma yeri olan tesisleşmede bu konuda ön plana çıkmaktadır. Yapmış olduğumuz çalışmada, sporcu ve antrenörlerin tesisleri kullanırken tesislerden duydukları istek ve beklentilerini incelendi.

Bu noktada çalışmamıza katılan bireylerin demografik bilgilerine baktığımızda; çalışmamıza 32 antrenör ve 238 sporcu olmak üzere toplam 270 kişi katılırken, antrenör ve sporcuların %60,00 ını erkek %40,00 ını kadın katılımcılar oluşturmuştur. Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların büyük bir çoğunluğunu ortaokul ve lise mezunları oluştururken az sayıda lisansüstü eğitime sahip katılımcılarda bulunmaktadır. Çalışmamızdaki antrenör ve sporculardan en fazla futbol branşında katılımcı varken en az güreş branşında katılımcı mevcuttur. Çalışmamızdaki denek sayısının Kilis ilinin nüfusunu düşündüğümüzde yeterli olduğu kanısındayız. Ayrıca çalışmamızda kadın ve erkek sporcu ve antrenör bireyler kullanılmıştır.

Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %41,85 i 1 ile 5 yıl, %41,11 i 6 ile 10 yıl, %10,00 i 11 ile 15 yıl, %4,82 si 16 ile 20 yıldan beri sporun içine iken %2,22 sinin ise 21 yıl ve üzerinde spor geçmişi bulunmaktadır. Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %52,23 ü Kilis Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ait tesislerini, %8,52 si Kilis Belediyesine ait spor tesislerini, %7,78 i Kilis 7 Aralık Üniversitesi spor tesislerini, %15,55 i kamu kuruluşlarına ait spor tesislerini kullanırken, %15,92 si ise özel sektöre ait spor tesislerini kullanmaktadırlar. Çalışmamıza katılan antrenör ve sporcuların %55,93 ü tesisleri haftada 1 ile 3 kez, %27,78 i haftada 3 den daha fazla, %8,89 u düzensiz aralıklarla kullanırken katılımcıların %7,40 ı ise yukarıda belirtilen sıklıkların dışında kullandıklarını belirtmişlerdir.

Çalışmamız sonuçlarını incelediğimizde; tesislerin antrenör ve sporcuların ikamet ettikleri eve uzaklık ve ulaşım yeterliliği ile ilgili sorularda ise; antrenör ve sporcuların tesisleri kullanma açısından tesislerin eve uzaklık ve yakınlıkla ilgili sorulara verdikleri cevaplarda, katılımcıların %50,74 ü tesislerin evlerine yakın olmasından dolayı tesisleri düzenli kullanabildiklerini, Spor tesislerinin ulaşım durumlarının yeterliliği ile ilgili

sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %84,38 i, sporcuların ise %84,87 si ise tesislerin ulaşım durumlarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Bu sorulara verilen cevapları değerlendirdiğimizde; Kilis ilinin küçük bir il olmasından dolayı antrenör ve sporcuların ulaşım açısından çok fazla zorluk çekmediklerini görmekteyiz. Elazığ ilinde yapılan başka bir çalışmada, ulaşım durumuna %41.7 ve %47.7 ile olumlu cevap verdikleri, katıldıkları görülürken, ise sporcu ve antrenörlere spor için ayrılan zamana ise; %49.4 oranında olumlu cevap verilmiştir (Can, 2017). Elazığ ilinde yapılan çalışma ile bizim yaptığımız çalışmanın sonuçları paralellik göstermektedir.

Tesislerinin açık kalma süresi ile sporculara sportif faaliyetler için ayrılacak zamanın değerlendirildiği soruları incelediğimizde; spor tesislerinde sporculara spor için verilen zamanın yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %46,88 i tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yetersiz olduğunu, %46,87 si ise tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %47,48 i tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yetersiz olduğunu belirtirken, %51,68 i ise tesislerde sporculara spor için verilen zamanın yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin gün içinde açık kalma süresinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %56,25 i, sporcuların ise %66,39 u ise tesislerin gün içinde açık kalma süresinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Burada sporcu ve antrenörlere ayrılan zamanın çok az olmaması ve tesislerin açık kalma sürelerinin yeterli düzeyde olması sevindirici bir noktadır.

Çalışmamızda tesislerdeki personellerin davranış ve eğitimleri ile ilgili olan sorulara verilen cevaplarda; tesislerdeki personelin çözüm odaklı olma konusunda bilgi ve beceriye sahip olduğuna dair antrenörler %53,13 ve sporcular %54,62 nin üzerinde olumlu görüş belirtmişlerdir. Aynı zamanda tesislerde ortaya çıkan problemlerin çözülmesi noktasında antrenörlerin %43,75 i, sporcuların ise %49,58 i olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu sorulara verilen cevapların birbirlerine yakın çıkması ankete katılan antrenör ve sporcuların anket sorularını cevaplarken motivasyon olarak üst düzeyde olduğunu göstermektedir. Ancak spor tesislerindeki personellerin ne kadarda problem çözmede becerikli olduklarını görsek te, iletişim becerilerinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %56,25 i sporcuların ise; %52,10 u tesislerdeki personellerin iletişim becerilerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Personellerin bilgi ve becerilerinin yüksek olmasının yanında iletişim becerilerinin de üst düzeyde olmasının sorunların çözümünde daha etkili olacağını düşünmekteyiz. Eğitim düzeyi farklılıklarının spora yansması başlıklı çalışmada da personellerin eğitim düzeylerinin yeterli düzeyde olduğu ve problem çözme konusunda yardımsever oldukları sonucuna varılmıştır (Yüksel, 2015). Ayrıca Niğde ilinde yapılan başka bir çalışmada da; tesis personellerinin güler yüzlü ve iletişim konusunda yeterli düzeyde oldukları sonucuna varılmıştır. (Ertaş, 2006).

Personellerin spora teşvik becerilerindeki yeterliliğine verilen cevaplarda; antrenörlerin %43,75 i, sporcuların ise %49,58 i personellerin bu konuda yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Tesislerdeki sağlık görevlisi ve masör sayılarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %56,25 i sporcuların ise; %46,64 ü tesislerin personel, sağlık görevlisi ve masör sayılarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Sakarya ilinde yapılan bir çalışmada da, spor tesislerinde bulunan sağlık görevlisi masör gibi personelin sayı bakımından yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır (Ceyhun, 1998). Spor tesislerindeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik düzeyine verilen cevaplarda; antrenörlerin %40,63 ü, sporcuların ise; %42,44 ü tesislerdeki organizasyonların planlanması ve denetlenmesindeki yeterlilik düzeyinin herhangi bir sorun olmadığını ve yöneticilerin görevlerini yaptıklarını belirtmişlerdir.

Sporcu ve antrenörlerin tesislerin fiziksel özellikleri ile ilgili sorulan sorulara verdikleri cevapları incelediğimizde; Spor tesislerinin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %56,25 i sporcuların ise; %55,46 s ı tesislerin fiziksel kapasitesinin ihtiyaçlarımıza yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin engelli sporculara yönelik olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %53,13 ü sporcuların ise; %60,08 i tesislerin engelli sporculara yönelik olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Sakarya’da yapılan çalışmada da, spor tesislerinin engellilerin ihtiyaçlarına cevap verecek düzeyde olmadığı sonucuna varılmıştır (Ceyhun, 2008).

Spor tesislerinin mimari yapı ve kalitesinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %43,75 i sporcuların ise; %51,68 i tesislerin mimari yapı ve kalitesinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Ankara’ da yapılan bir araştırmada

yönetmelik ve yasal düzenlemelerin yetersiz olduğu ve nitel ve nicel özelliklerin tam olarak ortaya koyulamamasından dolayı ihtiyaca cevap veren uygun spor tesislerinin yapılamaması sonucuna ulaşılmıştır (Aksu, 1997).

Spor tesislerinin internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %96,87 si sporcuların ise; %93,28 i tesislerin internet, kütüphane, tv odası ve kantin olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Burada görüldüğü gibi eğitim açısından önemli olan kütüphane ve internetinde içinde bulunduğu sorulara verilen cevaplarda çok yüksek oranda olumsuz görüş belirtilmiştir. Spor tesislerinin ilk yardım olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %93,74 ü sporcuların ise; %88,66 sı tesislerin ilk yardım olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %53,12 si tesislerin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yetersiz olduğunu, sporcuların ise; %60,92 si tesislerin saha ve zeminin sakatlıklara sebebiyet vermeyecek düzeyde yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin güvenlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %59,37 si sporcuların ise; %75,63 ü tesislerin güvenlik olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %71,87 si, sporcuların ise %83,61 tesislerin malzeme sayısı ve malzeme kalitesinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamızda tesislerin fiziksel kapasiteleri ile ilgili sorulan sorulara verilen cevaplarda genelde olumsuz düşünceler olduğu gözlenmektedir. Literatürde yapılan çalışmalarda; Elâzığ'da yapılan bir araştırmada ilinde yapılan bir çalışmada, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor salonlarının fiziksel açıdan yetersiz olduğu tespit edilmiştir (Nacar, 1997). Ayrıca Van'da yapılan bir araştırmada da spor tesislerinin fiziki kapasitelerinin yetersiz olmasından dolayı sporcuların tesislerden yeteri kadar yararlanamadıkları belirtilmiştir (Karaca, 2002).

Spor tesislerinin ısınma olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %65,63 ü, sporcuların ise %71,42 si tesislerin ısınma olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin antrenman öncesi soyunma ve dinlenme odalarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan

antrenörlerin %62,50 si, sporcuların ise %60,92 si ise tesislerin soyunma ve dinlenme odalarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Can'ın (2017) Elazığ ilinde yapmış olduğu çalışmada; antrenör ve sporcuların ısınma yerlerinin yeterliliği için %50 ve %54 oranında olumlu görüş belirtirken, dinlenme ve soyunma odaları için ise; yine %46.8 ve %50.4 oranında olumlu görüş içinde oldukları gözlemlenmiştir. Bizim çalışmamız sonucu ile karşılaştırdığımızda soyunma ve dinlenme odalarının yeterli düzeyde oluşu için verilen cevapların paralellik gösterdiği ancak ısınma alanları için verilen cevapların farklı olduğu gözlemlenmektedir. Bu farklılığın sebebinin Elazığ ili ile Kilis ilinin farklı bir kültürel yapıya sahip olması ve Elazığ ilinin gelişmişlik düzeyinin daha üst seviyede olmasından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Spor tesislerinin hijyen ve temizlik olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %46,87 si, sporcuların ise %56,30 u tesislerin hijyen ve temizlik olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Greenwell ve arkadaşlarının normal bireylerin tesisleri kullanmadaki istekleri ve memnuniyeti adlı çalışma sonuçlarına baktığımızda, hijyen, fiziksel ortam ve temizlik olanaklarının daha çok tesislerde hizmet sunan personel odaklı olduğu sonucuna varılmıştır (Greenwell ve ark; 2004). Bu çalışma ile çalışmamız sonucunun aynı sonuçları yansıttığını görmekteyiz.

Spor tesislerinin seyircilere ayrılan tribün kapasitesi yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %75,00 ı, sporcuların ise; %84,46 sı tesislerin tribün kapasitelerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin antrenman öncesi ısınma alanlarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %68,75 i sporcuların ise; %73,95 i tesislerin ısınma alanlarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Kahramanmaraş ilinde yapılan bir çalışmada da, antrenör ve sporcuların büyük bir çoğunluğu spor tesislerindeki tribün kapasitelerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir (Demiröz, 2009).

Spor tesislerinin sayı ve kapasitelerinin yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %81,25 i tesislerin kapasite ve sayılarının yetersiz olduğunu düşünürken, sporcuların ise; %83,19 u ise tesislerin sayı ve kapasitesinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Burada verilen cevaplarda antrenörler ile sporcuların farklı düşündüklerini görmekteyiz. Bunun sebebinin antrenörlerin daha önce

yaşantılarından edindikleri tecrübeler ile Kilis ilindeki spor tesislerini karşılaştırdıklarında tesislerin sayıca az olduğunu düşündüklerini söyleyebiliriz.

Spor tesislerinin havalandırma olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %40,63 ü tesislerin havalandırma olanaklarının yetersiz olduğunu, %43,74 ü ise tesislerin havalandırma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %43,69 u tesislerin havalandırma olanaklarının yetersiz olduğunu belirtirken, %42,44 ü ise tesislerin havalandırma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplara baktığımızda sporcu ve antrenörlerin tesislerin havalandırma olanakları konusunda tam net bir düşünceleri olmadığını görmekteyiz.

Spor tesislerinin aydınlatma olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin, %87,50 si, sporcuların ise %88,24 ü ise tesislerin aydınlatma olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin tuvalet/lavabo olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %65,62 si ise tesislerin tuvalet/lavabo olanaklarının yeterli olduğunu sporcuların ise %63,45 i ise tesislerin tuvalet/lavabo olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin duş/banyo olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %68,75 i ise tesislerin duş/banyo olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise %64,28 i ise tesislerin duş/banyo olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Spor tesislerinin otopark olanaklarının yeterliliği ile ilgili sorulan sorularda çalışmamıza katılan antrenörlerin %62,50 si ise tesislerin otopark olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamıza katılan sporcuların ise; %51,26 sı ise tesislerin otopark olanaklarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamızda; spor tesislerinin aydınlatma lavabo/duş ve otopark gibi fiziki şartlarında Kilis ilinde bulunan tesislerde herhangi bir sorunun olmadığını görmekteyiz.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak elde edilen bulguları incelediğimizde şartlara uygun ve modern bir tesisleşmenin sporun gelişmesinde çok önemli bir faktör olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca yapılacak olan tesislerin sporcu ve antrenörlerin ihtiyaçlarını karşılama noktasında üst düzeyde olması ve özellikle engelli sporcularında göz ardı edilmeden inşa edilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Önerilerde aşağıda yazıldığı gibidir.

1. Spor tesislerindeki araç gereç ve malzeme sayılarının ve kalitesinin artması sporun gelişmesine yardımcı olabilir.
2. Spor tesislerinde görev yapan personellerin eğitime daha fazla önem verilmesine yönelik çalışmaların yapılması
3. Spor tesislerinde engelli sporcuların ihtiyaçlarına yönelik düzenleme ve planlamanın yapılması.
4. Spor tesislerindeki mimari dizaynın ilgi çekici mimari düzeyde olması spora olan ilginin artmasına yardımcı olabilir.

6. KAYNAKLAR

- Aksoy, M. T. (2006). Gençlik ve spor genel müdürlüğü bünyesinde bulunan spor salonlarının kullanıcı ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin belirlenmesi (Yayın No.188045) [Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖKTEZ.
- Aksu, A. (1997) Spor tesisi tasarımına yönelik planlama ve programlama önerileri. (Yayın No. 68037) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖKTEZ.
- Alper, Y.(1998) Voleybolda antrenör sporcu ilişkisi ve voleybolcuların müsabaka öncesi kaygı düzeyleri.(Yayın No.73090) [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi]. YÖKTEZ.
- Amman, M. T., İkizler, H. C. ve Karagözoğlu, C. (2000). *Sporda Sosyal Bilimleri*. İstanbul: Alfa Yayınevi.
- Anshel, M. H. (2003). *Sport Psychology: From Theory to Practice*. 4. Edition. San Francisco: Benjamin Cummings.
- Argan, M., Katırcı, H. (2002). *Spor Pazarlaması*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Ardıç, K. (1997). *Toplam Kalite Yönetiminde Liderlik Anlayışı*.21.yy. Liderlik Sempozyumu (s. 45-49). İstanbul.
- Arıpınar, E. ve Donuk, B. (2017). *Spor Yönetim ve Organizasyonlarında Etik Yaklaşımlar Fairplay*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Aydın, M. (1994). *Eğitim Yönetimi*, Ankara: Hatiboğlu Yayınevi.
- Aydın, A. H. (2001). *Yönetimin Fonksiyonları*. Güney, Salih (ed) Yönetim ve Organizasyon, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Baltaş, A. (2000). *Ekip Çalışması ve Liderlik*. 1. Baskı. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Başaran, İ. E. (1984). *Yönetime Giriş*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Başer, E. (1986). *Uygulamalı Spor Psikolojisi*. Ankara: Bilimsel Spor Yayınları.
- Başer, E. (1996). *Futbolda Psikoloji ve Başarı*. 2. Baskı. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Can, N. (2017). Sporcu ve antrenörlerin spor tesislerinin kullanımı konusunda istek ve beklentilerinin incelenmesi (Elazığ ili Örneği). (Yayın No.468908) [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi].YÖKTEZ.
- Cankalp, M. (2005). *Sporda Yönetim ve Organizasyon*. Ankara: Nobel Yayın, 2. Basım.
- Ceyhun, S. (2008) Spor Tesislerinin Rekreatif Açından Kullanımı. Kastamonu Eğitim Dergisi, 16(1), ss.325-332.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/49101/626553>
- Charman, R., Drotter S., ve Noel, J. (2001). *The Leadership Pipeline*. San Francisco: Jossey-Bass Publishing.
- Çalışkan, G. (2001). Liderlik açısından antrenör davranışlarının sporcu performansı üzerine etkisinin değerlendirilmesi (Yayın No.101853) [Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi,]. YÖKTEZ.
- Çetin, N. (2000). *Toplum Sağlığı İçin Nerede Nasıl Niçin Spor Yapılır*. Niğde: Tekten Ofset.
- Çöndü, A. (1999). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yay. Dağıtım Ltd. Şti.
- Demiröz, M. V. (2009) Gençlik ve spor il müdürlüğü' ne ait spor tesislerinin, fiziksel özelliklerinin ve işletmecilik anlayışının, sporcu ve antrenörlerin ihtiyaç ve beklentileri açısından değerlendirilmesi (Kahramanmaraş ili örneği) (Yayın No:240093) [Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi].YÖKTEZ.

- Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)., (2000). 8. 5 Yıllık Kalkınma Planı Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara, DPT Yayını.
- D.İ.E. (1987). *Spor Faaliyetleri ve Tesisler*. Ankara.
- Doğan, O. (2004). *Spor Psikolojisi Ders Kitabı*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları.
- Dolaşır, S. (2005). Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin antrenör ve sporcu görüşleri (Yayın No.205192) [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi].YÖKTEZ.
- Ekenci, G. ve İmamoğlu, F. (2002). *Spor işletmeciliği*. İstanbul: Nobel Yayın Dağıtım.
- Erdem, K. (2005). *Futbolda Kenar Yönetimi Yönetmelik Beceriler Strateji Taktik*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Ertaş, M. (2006). Niğde ilinde yaşam boyu sporunun gelişiminde kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlara ait spor tesislerinin verimliliği ve niteliği (Yayın No.210841)[Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi].YÖKTEZ.
- Gezgez, Z. T. (2016). *Modern Antrenörlük*. İstanbul: Doğu Kitabevi.
- Greenwell, T. C., Fink, J. S. and Pastore, D. L. (2004) Perceptions of The Service Experience: Using Demographic and Psychographic Variables to Identify Customer Segments, *Sport Marketing Quarterly*, 11(4), 233-241.
- Güneş, S. (2001). *Medya ve Kültür*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Gürsoy Ö. (1999). Spor Tesisleri ve İşletmeciliği, Niğde. Sayfa 10. İlişkin Görüşleriyle İlgili Bir Araştırma. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayfa 163.
- Horn, T. S. (2008). *Advances in sport psychology*. 3. Edition. United States of America: Human Kinetics Publishers.
- İkizler, H. C. (2000). *Sporda Sosyal Bilimler*. İstanbul: Alfa Yayınevi.
- Karaca, S. (2002). Spor tesislerinin kullanımı açısından sporcuların istek ve beklentileri (Van ili uygulaması) (Yayın No.115329) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi].YÖKTEZ.
- Karaç, Y. (2004). T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı Bünyesinde Açılan Antrenör Yetiştirme Kurslarının Değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği*.
- Karaküçük, S. ve Yetim, A. (1996) Rekreasyon Etkinliklerinde Liderlik ve Fonksiyonları. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1(1), 64-76.
- Kenger E. (2001). *Denetçi Yardımcıları Eğitim Notu*. Yüksek Denetleme Kurulu. Ankara.
- Keten, M. (1974). *Türkiye’de Spor*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Koç, g. (1994). *Spor Psikolojisine Giriş*. İzmir: Saray Yayıncılık.
- Konter, E. (1996). *Bir Lider Olarak Antrenör*. İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım.
- Nacar, E. (1997). Elazığ il merkezindeki spor tesislerinin işleyişindeki verimliliğin araştırılması (Yayın No.59925) [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi].YÖKTEZ.
- Öztabağ L. *Antrenörlük Psikolojisi*. Ankara, TFF Yayını No:5, 1974.
- Öztaş, N. A., (1996). Liderlik tarzı ve insan yaklaşımı arasındaki ilişki (Yayın No.53465) [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi].YÖKTEZ.
- Öztürk, F., Koparan, Ş. ve Efe, M. (2008) Boks Antrenör Adaylarının Problem Çözme Becerisi ve Atılganlık Düzeylerinin Tespiti. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 21(2), 447-459.

- Serpa, S. (1999) Relationship Coach-Athlete: Outstanding Trends Ğn European Research, Motricidade Humana. *Portuguese Journal of Human Performance Studies*. 12(1), 7-19.
https://www.repository.utl.pt/bitstream/10400.5/1505/1/Serpa_RelationshipCoach-Athlete.pdf
- Sunay, H. (2009). *Spor Yönetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Severin, Werner, J. ve Tankard, James, W. (1994). *İletişim Kuramları Kökenleri, Yöntemleri ve Kitle İletişim Araçlarında Kullanımları*, Çev: Ali Atıf Bir ve Serdar Sever, Eskişehir: Kibele Sanat Merkezi.
- Sevim, Y. (2002). *Antrenman bilgisi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sunay, H. (1998) Spor Eğitimi Altyapısında Beden Eğitimi Öğretmeni ve Antrenörün Önemi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 3(2), 43-50.
- Taylor, B. (2006). Coaching. Ferrero, F. (Editör), *The British Canoe Union, Coaching Handbook*. Wales: Pesda Press.
- Terry, P. (1991). *The Psychology Of The Coach-Athlete Relationship*. London: Crowood Press.
- Tozoğlu, E. (2003). Farklı spor dallarında görev alan antrenörlerin liderlik özellikleri ve bu özelliklerin bazı değişkenlerle ilişkisi (Yayın No.125487) [Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi].YÖKTEZ.
- Tutko, T. ve Richard, T. (1986). *Antrenörün Rollerii-II*. Professional Football Athletic Trainers Society.
- United Kingdom Coaching Strategy Association. (2002). *Sport coach, coaching*. <http://www.brainmac.demon.co.uk/coaching.htm>
- Yüksel M. (2015) Eğitim Düzeyi Farklılıklarının Spora Yansıması, The Journal of Academic Social Science Studies, *International Journal of Social Science* Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2641> Number: 31, p. 149- 165.
- Wispe, L. (1986) The Distinction Between Sympathy and Empathy: To Call Forth A Concept, A Word Is Needed. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50(2), 314-321.

EKLER

EK-1

Demografik özellikler

Sayın Antrenör ve Sporcu Hazırlamış olduğumuz bu anket formu sporcu ve antrenörlerin spor tesislerinin kullanımının konusundaki istek ve beklentilerinin incelenmesi amacı için değerli görüşlerinize ihtiyaç duyulmaktadır. Vereceğiniz içten cevaplar için teşekkür ederiz. Lütfen ankete isim ve vb. şeyler yazmayınız. Size en uygun gelen şıkki 'X' işareti ile işaretleyiniz.	
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Antrenörlük Eğitim Anabilim Dalı Öner Ökkeş BULDUM	
Antrenör ( )	Sporcu ( )
Cinsiyetiniz: Erkek ( ) Bayan ( )	
Yaşınız:.....	
Öğrenim Durumunuz İlkokulu ( ) Ortaokulu ( ) Lise ( ) Yüksekokulu ( ) Yüksek Lisans-Doktora ( )	
İlgilendiğiniz ve Uğraştığınız Spor Branşı: Futbol ( ) Basketbol ( ) Voleybol ( ) Yüzme( ) Judo( ) Güreş( ) Taekwondo( ) Diğer.....	
Kaç Yıldır Sporla Uğraşıyorsunuz: 1-5 Yıl( ) 6-10 Yıl( ) 11-15 Yıl( ) 16-20 Yıl( ) 21 Yıl Üzeri( )	
Sıklıkla kullandığınız spor tesisleri: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü( ) Belediye ( ) Üniversite ( ) Kamu Kuruluşları ( ) Özel Sektör ( )	
Spor Sahası ve Tesislerini Kullanım Sıklığınız Nedir? Haftada 1-3 Kez ( ) Haftada 3 Kez ve Üzeri ( ) Düzensiz Aralıklar İle Kullanıyorum ( ) Diğer.....	

EK-2**Beklenti Anketi**

Antrenman yaptığınız tesisler ile eviniz arasındaki a) Spor tesisleri yakın olduğunda sık sık spor yapıyorum Mesafenin yakın/ uzak olması fiziksel aktivite b) Spor tesisleri uzak olduğu için sık sık spor yapamıyorum yapmamı etkiler/etkilemez çünkü? c) Spor tesislerinin uzak/yakın olması spor yapmamı etkilemiyor.			
	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum
1) Antrenman yaptığımız tesislerin giriş ve çıkış olanakları sayı ve kapasite yönünden yeterli seviyededir.			
2) Antrenman yaptığımız tesislerde sporcu ve seyircilere ayrılan tribün kapasitesi ve koltuk sayıları yeterli seviyededir.			
3) Antrenman yaptığımız tesislerde aktivite öncesi için yapılan ısınma, açma ve germe gibi çalışma yapılacak alanlar yeterli seviyededir.			
4) Antrenman yaptığımız tesislerde soyunma ve dinlenme odaları sayı ve kapasite açısından yeterli seviyededir.			
5) Antrenman yaptığımız tesislerin hijyen ve temizlik olanakları yeterli seviyededir.			
6) Antrenman yaptığımız tesislerin havalandırma ve oksijen dönüşüm durumu yeterli seviyededir.			
7) Antrenman yaptığımız tesislerin ısınma/ısınma olanakları yeterli seviyededir.			
8) Antrenman yaptığımız tesislerin aydınlatma olanakları yeterli seviyededir.			
9) Antrenman yaptığımız tesislerin duş / banyo imkânları kapasite ve sayı yönünden yeterli seviyededir.			
10) Antrenman yaptığımız tesislerin tuvalet / lavabo imkânları kapasite ve sayı yönünden yeterli seviyededir.			
11) Antrenman / Müsabaka yaptığımız tesislerin güvenlik olanakların yeterli seviyededir.			
12) Antrenman yaptığımız tesislerin saha ve zemin özellikleri yaptığımız branşa uygun ve sakatlıklara sebebiyet vermeyecek şekilde dizayna edilmiş yeterli seviyededir.			
13) Antrenman yaptığımız tesisler aktivitede bulunduğumuz branşa malzeme sayısı ve malzeme kalitesi yönünden yeterli seviyededir.			
14) Antrenman yaptığımız tesislerde sağlık kabini ve ilk yardım odası olanakları yeterli seviyededir.			
15) Antrenman yaptığımız tesisler otopark alanları açısından yeterli seviyededir.			
16) Antrenman yaptığımız tesislerde sosyal amaçlı olarak kullandığımız internet, kütüphane, kantin, tv odası vb. olanakları yeterli seviyededir.			
17) Antrenman yaptığımız tesislerde düzenlenen aktivitelerden haberdar olmamız veya tesislerin ve personellerin iletişim becerileri yeterli seviyededir.			
18) Antrenman yaptığımız tesislerin mimari dizaynı, bina yapımında			

kullanılan malzemenin kalitesi ve işçilik özellikleri yeterli seviyededir.			
19) Antrenman yaptığımız tesislerde personel, yönetici, sağlık görevlisi, masör gibi kişiler sayıca yeterli seviyededir.			
20) Antrenman yaptığımız tesislerde engelli sporcular için giriş çıkışlar, aktivite alanları, dinlenme ve soyunma odaları, tuvalet ve banyo özellikleri yeterli seviyededir.			
21) Antrenman yaptığımız tesisler ile ilgili olarak ulaşım durumlarımız yeterli seviyededir.			
22) Antrenman yaptığımız tesislerde bize spor yapmamız için verilen süre/zaman yeterli seviyededir.			
23) Antrenman yaptığımız tesisler gün içerisinde açık kalma süresi bakımından bizim boş zamanlarımızda spor yapabilmemiz için uygun ve yeterli seviyededir.			
24) Antrenman yaptığımız tesislerin fiziksel kapasitesinin bizim beklenti ve ihtiyaçlarımıza uygun yeterli seviyededir.			
25) Antrenman yaptığımız tesislerde görev yapan yönetici personeller bizler ve bizler ile ilgili oluşan problemlere karşı yeterince ilgilidir.			
26) Antrenman yaptığımız tesislerde görev yapan yönetici personelleri spor ve sporcu açısından yeterince özendirici ve teşvik edici buluyorum.			
27) Antrenman yaptığımız tesislerde sportif organizasyonları, planlama, yürütme, denetim ve kontrol açısında yeterli buluyorum.			
28) Antrenman yaptığımız tesislerde görev yapan yönetici personellerin işletmecilik anlayışı içerisinde, uygun mesleki eğitimlerini almış, sorularımıza çözüm arayan ve bizlere yardımcı olan kişiler olduğuna inanıyorum.			

EK-3

Etik Kurulu Kararları

T.C. KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ ETİK KURUL KARARLARI	
Toplantı Tarihi: 31/08/2021	Toplantı Sayısı: 2021/22
Üniversitemiz Etik Kurulu 31.08.2021 tarihinde Prof. Dr. Muhammet Ruhat YAŞAR başkanlığında toplanarak aşağıdaki kararı almıştır.	
Karar: 3 Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda Doç. Dr. Önder KARAKOÇ'un danışmanlığını yaptığı 1909031005 nolu yüksek lisans öğrencisi Öner Ökkeş BULDUM'un "Sporcu ve Antrenörlerin Spor Tesislerinin Kullanımının İncelenmesi (Kilis İli Örneği)" başlıklı çalışmasının etik açıdan uygun olduğuna, konunun gereği için Rektörlük Makamına arzına;	
Oy birliği ile karar verilmiştir.	
(İmza) Prof. Dr. Muhammet Ruhat YAŞAR Başkan	
(İmza) Doç. Dr. İbrahim EFE Başkan Yardımcısı	(İmza) Prof. Dr. Nazım ŞEKEROĞLU Üye
(İmza) Prof. Dr. Halil ALDEMİR Üye	(İmza) Prof. Dr. M. Fatih KANTER Üye
(İmza) Prof. Dr. Memet KULE Üye	(İmza) Doç. Dr. Cengiz TAŞKIN Üye
Prof. Dr. Muhammet Ruhat YAŞAR Başkan	

ÖZGEÇMİŞ

1. KİŞİSEL BİLGİLER			
Adı Soyadı	: Öner Ökkeş BULDUM		
Unvanı	: Antrenör		
ORCID	: 0000-0002-1333-6713		
Doğum tarihi			
Doğum yeri			
E mail			
2. ÖĞRENİM BİLGİLERİ			
Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Lisans	BESYO	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	2005
Yüksek lisans	(Yüksek Lisans)		
3. YABANCI DİL BİLGİSİ			
1-)İngilizce(orta)			
2-)			
3-)			
4. MESLEKİ DENEYİM VE ÜYELİKLER			
1-)Spor Şube Müdürü			
2-)			
3-)			
5. YAYINLAR VE ÖDÜLLER			
1-)Barış İçin Judo 1.			
2-)			
3-)			